

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.
 Inzerati: do 30 petih vrst á 2 D, do 100 vrst á 2 D 50 p, večji inzerati petih vrst á 4 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklic beseda 1 D; Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
 Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji od 4—6 str. po D. 1-50, 8 in več
 2 D. V inozemstvu 4—6 str. 2 D., 8 in več po 3 D.
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu	
		V Ljubljani	po pošti		
12 mesecev	120—	Din 240—	Din 240—	Din 360—	
6	60—	120—	120—	180—	
3	30—	60—	60—	90—	
1	20—	20—	20—	30—	

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici. Na »mo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Nova vlada in Sokolstvo.

Včeraj je objavil »Slovenec« napad na bivšega velikega župana mariborske oblasti dr. Pirkmajerja, in sicer zaradi njegove »vneza za Sokolstvo«. Ta napad se nahaja v neki postranski rubriki očitno zaradi tega, da ga višji krogi, ki bivajo sedaj na letovišču v Sloveniji, ne vidijo in čitajo. »Slovenec« in klerikalni stranki bi bilo tesno pri srcu, ako bi ti krogi in prvih straneh vladinega lista čitali ostuden napad na državnega funkcionarja, ker je podpiral Sokolstvo ter zahteval, da se podpirajo telovadne želje neke prekmurske vasice. »Slovenec« očita dr. Pirkmajerju, da je izdal sledečo okrožnico: »Telovadno društvo »Sokol« v Dol. Lendavi prosí, da se na dolnelendavski osnovni šoli namesti učitelj, pripraven za sokolskega vaditelja, ter učiteljice, sposobne za sokolske vaditeljice. Prošnji naj se, če je le mogoče, uvažujeta, ker sta upravičeni ter v interesu tako šolske kakor izvenšolske mladinske vzgoje.« Zaradi take okrožnice napada »Slovenec« dr. Pirkmajerja, da je razvijal agitacijo za Sokolstvo, namesto da bi se brigal za državne in vladine posele. (!)

Če bi s predstoječim napadom šlo samo za kratko strankarsko beležko, ki naj napade političnega nasprotnika, bi na njo ne reagirali. »Slovenec« pa nas opozarja s to notico na novo razmerje med vlado in Sokolstvom, katero bi radi upeljali klerikalni ministri zlasti v Sloveniji in ki gre za to, da se Sokolstvo potisne v ozadje. Sokolstvo, ki je splošno narodna in splošno državna organizacija z visoko funkcijo širitelja nacionalnega čustvovanja ter vere v državno in narodno edinstvo in ki si je kot taka v kratkih letih osvojila srca državljanov od Triglava do Vardarja, od preprostega oratarja do najvišjega predstavitelja državne oblasti, to Sokolstvo naj nova vlada udari in zlomi na tla, ker nasprotuje plemenskemu šovinizmu in separatizmu in ker je zvesto za državo in domovino, za dinastijo in državno edinstvo! Tako argumentirajo klerikalci v Sloveniji, tako govore in delajo radičevci v Zagrebu, ki bi tudi radi preprečili zlet jugoslovenskega Sokolstva v Zagreb. Nova vlada plemenskega separatizma naj najprvo izvede administrativno parcelacijo Jugoslavije, nato naj krši samoupravne zakone in končno naj pristopi k likvidaciji, tako vsaj misli in namerava (!), tistih organizacij v državi, ki so splošno narodne in splošno državne.

Zato je treba napadati državne funkcionarje, ako v smislu dosežane prakse ter splošnih vzorov ter po načelu, ki ga je sprejelo tudi N. Vel. kralj Aleksander, ki je Sokolstvo postavil na najvišjo stopnjo kulturnih in nacionalnih organizacij v novi državi, propagirajo sokolsko idejo in sokolsko vzgojo ter podpirajo podrejene organe, da v tem smislu in točno po veljavnih predpisih razširjajo sokolsko vzgojo v šoli in da ji omogočajo razmah med mladino. V tem smislu napada »Slovenec«, ki bi tudi na tej strani rad dokazal, kakšne profinarodne namene ima sedanja vlada in kam hočejo spraviti državo in njene najzaslužnejše organizacije klerikalni ministri, ki so sicer prisegli na Vidovdanske ustavo in na njene državne in nacionalne principe, ki pa po jezuitsko delujejo na to, da mimo prisega poblijejo in oblatijo vse, kar služi našim najvišjim državnim in narodnim idealom.

Beogradska javnost je premalo informirana o pravih ciljih in namenih nove vlade, v kateri sedijo štiri klerikalni ministri iz Slovenije. Treba je povedati najvišjim činiteljem v naši državi, da gre delovanje nove vlade za to, da se v smislu splošnega federalističnega in plemenskega programa v prvi vrsti demontira Sokolstvo, ker je Sokolstvo najjači stebel patriotizma v ti državi, najmočnejša organizacija nacionalizma v najplemenitejšem smislu

Pred krvavimi dogodki na Balkanu?

Središče nemirov — Bolgarija. — Grčija in Jugoslavija proti bolgarskim komitašem. — Aleksandrov hoče pregnati kralja Borisa in proglasiti republiko.

— Solun, 9. avgusta. (Izv.) Semkaj sta prispela dva višja jugoslovenska častnika, majorja artiljerije in pehote, ki sta konferirala z načelnikom solunske posadke. Nato sta odpotovala v Atene, kjer sta stopila v stike z grškim generalnim štabom. Gre za skupno akcijo proti makedonskim komitašem. Za slučaj, da napade vodja makedonstvom, Todor Aleksandrov, Sofijo, naj potem grška in jugoslovenska vojska blokirata bolgarsko mejo.

— Atene, 9. avgusta. (Izv.) Med Atenami, Angoro, Bukarešto in Beogradom se izmenjujejo diplomatske note glede skupne akcije proti Bolgarski in na Balkanu za slučaj, da izbruhne na Bolgarskem revolucija in da se po-

kuša prenesti na sosedne države. — Sofija, 9. avgusta. (Izv.) V vrstah makedonske organizacije se doznajajo podrobnosti bodočih načrtov voditelja makedonske organizacije, Todor Aleksandrova. Po teh načrtih bo Aleksandrov najprvo napadel Sofijo, odstavil vlado Cankova, pregnal dinastijo ter izklical bolgarsko republiko. Nato namerava Aleksandrov oborožiti zemljoradnike in komuniste, napasti Makedonijo in proglasiti njeno neodvisnost. Orožje naj bi poskrbela sovjetska Rusija in ga uvozila v bolgarska pristanišča ob Črnem morju. Izvedba načrtov je odvisna od Moskve in od sovjetske internacijonale. Značilno je, da je Aleksandrov zaveznik Stjepana Radića.

Seja Narodne skupščine.

Ugotovitve poslanca Wilderja. — Radičevac Došen - odbornik boljševiske propagande.

— Beograd, 9. avgusta. (Izv.) Današnja seja Narodne skupščine je bila odprta ob pol 10. Pred prehodom na dnevni red je predložil radičevac dr. Krnjević skupščini na verifikacijo svoje polnomočje za volilno okrožje mesta Zagreba. Oglasil se je za besedo g. Večeslav Wilder z ozirom na verifikacijo mandata posl. Marka Došena. Poslanec Wilder ugotavlja, da je Marko Došen v zvezi z dunajskim odborom za komunistično propagando na Balkanu in da je v redakciji znanega dunajskega lista »La Federation Balcanique« neki poslanec z imenom Marko Došen, ki je gotovo isti, ki predlaga danes verifikacijo svojega mandata. G. Wilder poudarja v svojem govoru, kako je prišel sredi tega leta vodja makedonstvom Todor Aleksandrov v London in se tamkaj sporazumel z ruskim sovjetskim poslanikom Rakovskim. Imenovani sporazum je bil objavljen v londonskem dnevniku »Times«. Prvi rezultat tega sporazuma je organizacija centralne komunistične agitacije in propagande na Balkanu. Tudi Marko Došen je baje član te centrale. Delo te organizacije in pokreta, ki ga podpira »Les Federation Balcanique« obstoji v revolucionarnem rušenju naše države. Stojimo torej pred dobro premišljeno revolucionarno organizacijo. Ne smemo pozabiti, da stoji za to organizacijo vsa sovjetska Rusija. Največja stranka, ki podpira današnjo vlado, je pred kratkim stopila v III. internacionalo. Če vzamemo v obzir, kako se je Radič veselil in pisal o svoji zvezi s Todorom Aleksandrovom, ki zasleduje znane, naši državi sovražne cilje, nikakor ne smemo iti preko te zadeve. Ali smo država ali ne? Zato misli Wilder, da se ne more molče preko predloga verifikacijskega odbora za verifikacijo mandata Marka Došena, ker pač obstoja dejstvo, da je Došen član revolucionarne organizacije, ki stremi za rušenjem naše države. Zato je predlagal,

naj se poročilo verifikacijskega odbora odloži, dokler minister notranjih del ne preišče cele zadeve. Predsednik narodne skupščine g. Ljuba Jovanović je odredil o tem glasovanje in je večina odbila Wilderjev predlog.

Za tem se je nadaljevala diskusija o vladni deklaraciji. Besedo je dobil radikalni poslanec g. Vasa Jovanović, kritiziral je podobno »kakor g. Marko Trifković, vladno deklaracijo, ki je prav zanimiva po svojih mnogih obljubah. Med temi obljubami je mnogo takih, ki jih vlada brez vsakih težkoč lahko izpolni, kakor n. pr. zakon o invalidih. Ali od obljub do ustatvitve je dolga pot. V nadaljnjem je razpravljal govornik o onem delu deklaracije, ki se nanaša na odnose z našimi sosedi. Posebno je zameril vladni večini, da je glasovala, ko je bila v opoziciji, proti zakonu o ustroju vojske in proti posojilu, namenjenem za oboroženje vojske. Vlada je pozabila omeniti v svoji deklaraciji koncem mnogoštevilnih obljub narodno prislovico: »Ako Bog da,« ki bi jo pravzaprav morala spremiti v rek: »Ako Radič hoče«. Davidovič menda ne misli, da bo s svojimi 33 poslanci gospodoval v nasprotju z Radičevimi 70 poslanci. Današnja vlada životari in umira po volji Radića. (Ploskanje pri opoziciji: »To je vlada po milosti božji in volji Radića! Odobravanje med opozicijo.) V vladni deklaraciji pa so tudi obljube, ki se čitajo med vrstami, ki pa gredo za tem, da se ne izvršuje ustava. O ustavi deklaracija sploh ne govori. Razumljivo, ustava, ki je neizpremenljiva formula, ovira »sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci«, kakršnega želi današnji blok. Vlada izvaja revizijo ustave že danes. Včeraj je n. pr. minister pravde dr. Hrasnica odredil zopetno uvedbo oddelka za pravosodstvo v Bosni in Hercegovini. Radikalni ogorčeno vzdikajo: »Doli Hrasnica!« Ta akt je pričetek revizije brez revizije. (Odobravanje.)

besede, svedržavna ustanova, ki propagira najčistejši narodni sporazum, medsebojno ljubezen, slogo in voljo do skupnega življenja vsega prebivalstva nove države. Ta vzvišeni cilj ni po godu klerikalnim separatistom, ki niso samo separatisti v politiki, ki so še večji separatisti v kulturi in v splošnem javnem življenju. Iz klerikalnega separatizma so ustanovili svojega Orla, iz kulturnega separatizma so se ločili v narodnoobrambni organizaciji, so se ločili v književnosti in v kulturi v sploh.

Klerikalni vidik je vse. Temu se morajo podrediti tudi nacionalni in telesnovzgojni ideali. Vse naj služi stranki, klerikalni partiji, zato je treba ustanoviti klerikalne telovadne organizacije, ne splošno narodne in državne, zato je

zije brez revizije. (Odobravanje.) Gospod Vasa Jovanović izjavlja, da radikalno dobro razločujejo med hrvatskim narodom in njegovimi političnimi voditelji. Narod plačuje davke, voditelji pridigujejo, da jih ne bo plačeval. Narod služi v vojski, voditelji govore drugače. Voditelji hočejo hrvatsko seljačko republiko, a narod navdušeno vzdiklja: »Živel kralj, živel edinstvo!« (Odobravanje pri opoziciji.)

Za g. Vaso Jovanovićem je bila podeljena beseda g. Miljutina Dragovića, podpredsedniku skupščine, radikalnemu poslancu seljaku. Za časa njegovega govora, v katerem je ostro obsojal politiko g. Davidovića in njegovo izdajstvo drž. misli, je prišlo do neobičajno burnih momentov in preprirov med Davidovičevci in radikali. Gospod Dragović je očital nepatriotično nastopanje g. Davidovića med vojno na Krfu, ko ni hotel glasovati za kredite, potrebne srbski vojski, kar je izzvalo med vladnimi poslanci burne proteste.

Davidovičevci so klicali: »To ni res! To je stara kleveta!« G. Dragović ne more zaupati današnji vladi.

Nato je vstal predsednik skupščine in izjavil, da očitki proti g. Davidoviću ne drže, češ da je on patriotično deloval v hrabri srbski vojski, kateri je dal svojega sina.

V skupščini nastane ponovno nemir. Predsednik vlade skuša odvrniti od sebe očitke g. Dragovića. Skupščina sprejme njegovo izjavo na znanje.

Nato vstane notranji minister g. Nastas Petrović, katerega je tudi izzval v svojem govoru g. Dragović, nazivajoč ga izdajico, ker je izstopil iz radikalne stranke. G. Petrović se je branil tega očitka, izjavljajoč, da se že davno ne strinja s politiko, ki jo vodi radikalna stranka z g. Pašičem na čelu, posebno kar se tiče državne ureditve. Narod da ga je volil, ker ima zaupanje v njegovo politiko.

Končno sta še govorila minister gradjevin g. Dragotin Pečić in demokrat g. Djoka Popović.

Katastrofalne nevihte in poplave.

Neurje nad Škofjo Loko, Ločnico in Polhovim gradcem. — Odplavljenе hiše in žage. — Človeške žrtve. — Uničena polja. — Na stotine živine utonilo.

Škofja Loka, 9. avgusta. Snoči med 21. in pol 22. uro je divjala na Gorenjskem strahovita nevihta, ki je najbolj prizadela kraje v okolici Škofje Loke, vas Puštal, dalje Ločnico pri Medvodah, kakor tudi deloma Medvode. Vihar je povzročil naravnost ogromno škodo, ki jo do sedaj še ni mogoče preceniti, vendar bo znašala več milijonov dinarjev. Glasom telefonskega poročila, ki smo ga prejeli iz Škofje Loke, se je snoči nad Puštalom (vas v bližini Škofje Loke) med silno nevihto utrgal oblak. V trenutku je bila vsa tamošnja okolica pod vodo. V takozvani »Puštalski grapi« je voda odnesla več hiš in jih več deloma porušila. Največjo škodo ima posestnik F. Hribčnik, čigar parno žago s stroji in turbinami vred je voda popolnoma odnesla, tako da se ne pozna niti mesto, kjer je stala žaga. Voda je tudi odplavila ogromne zaloge nakopičenega lesa. Divji element je zahteval tudi človeške žrtve. V Hrasnici št. 59 je odneslo hišo posestnika Pavla Kristana. V hiši so bili za časa viharja navzoči mati Antonija, letna hčerka Francka in 2-letna Tončka. Ko je mati začela šumenje vode, ki je nenadoma obdala hišo, je odprla vrata. V tem trenutku pa je vdrla voda v hišo in dočim se je Kristanova žena Antonija komaj rešila, je voda odplavila hišo z obema otrokoma. — V grapi so porušene vse hiše vsled strahovitih plazov, ki so se vsuli s hribov. Voda je porušila tudi večino mostov. Med drugimi je odneslo tudi puštalski most, ki veže preko Poljansčice Škofjo Loko in Puštal. Izginil je tudi most na Suhi, ki leži pod Škofjo Loko.

Medvode, 9. avgusta. Snoči med 21. in 22. uro je divjala v okolici strahovita nevihta, ki je imela naravnost katastrofalne posledice. V Medvodah samih je padel razmeroma le pohleven dež; nad Ločnico se je utrgal oblak. Vsled strahovite poplave je uničenih večina hiš. Živina je deloma utonila. Pogrešajo do sedaj tudi sedem oseb. Most čez Savo je v nevarnosti, in je preko njega ves promet z vozili ustavljen. Sava je odplavila več konj.

Polhov gradec, 9. avgusta. Glasom kratke brzoglavne vesti, ki smo jo prejeli iz Polhovega gradca, je divjal snoči med 21. zvečer in 1. uro vihar, kakršnega ne pomnijo že najstarejši ljudje. Lilo je kakor iz škafa, ker se je utrgal oblak. Gorski potoki so narasli v ogromne hudournike, ki so porušili in poplavili vso okolico. Gradaščica je na nekaterih krajih narasla do višine 7 metrov. Vihar je podrl vse

kozolce, poplavlil in uničil polja. Razrušene so ceste, hiše zasute in vsak promet je nemogoč. Mnogo živine, zlasti svinj je utonilo. Voda stoji na več krajih par metrov visoko. Človeških žrtve do sedaj še niso zaznamovani.

O elementarni nezgodi, ki je začela Ločnico, nam poročajo dodatno:

Vsled strahovitih nalivov se je spremenil potok Ločnica v široko reko in je preplaval vso okolico. Voda je odnesla žago posestnika Janeza Senice, dalje kozolce, napolnjen z žitom in odnesla tudi gospodarsko poslopje. Vsa živina je utonila. — Glasom poročil, ki smo jih prejeli, je divje narasla Sora, porušila vse mostove na potu, ki so se nakopičili sedaj pred savskim mostom v Medvodah in ga resno ogrožajo. Vse hiše ob Sori in Ločnici so bile odplavljenе. Škoda je ogromna. Kakor javljajo, je katastrofa zahtevala v Ločnici 8 človeških žrtve in so jih baje dosedaj tri potegnili iz vode. — Prebivalstvo ogroženih krajev, tako v Ločnici kakor v Puštaju in v Polhovem gradu je zaprosilo za vojaško pomoč.

Od okrajnega glavarstva v Ljubljani se je odpeljal v Polhovgradec okrajni ekonom Kuret in v Puštaju vladni komisar Mašič.

RADIČ JE SE V MOSKVI.

— Zagreb, 9. avgusta. (Izv.) Radičevi krogi so prejeli iz Moskve pismo, v katerem naznanja Radič, da se še vedno nahaja v Moskvi (?) in da se počuti prav dobro. V pismu navaja, da se je v zadnjem času močno odebil.

ANGLEŠKO IN RUSKO DELAVSTVO.

— Moskva, 9. avgusta. (Izv.) Glavni odbor Trade Union v Londonu je povabil delegate Ruske generalne konfederacije dela na kongres, ki se vrši prve dneve septembra v Hullu na Angleškem.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.
 Dne 9. avgusta. Prosti promet.
 Danes borza ni poslovala: V prostem prometu so notirali: Curih 15.375, Dunaj 0.1140, Milan 3.63, London 365.—, Newyork 80.75, Pariz 4.55, Praga 2.39.
 INOZEMSKA BORZA.
 — Curih, 9. avgusta. Današnja borza: Beograd 6.45, Praga 15.55, Newyork 5.28, London 23.90, Pariz 29.55, Milan 23.70, Berlin 1.26, Dunaj 0.00745.
 — Trst, 9. avgusta. Današnja predborza: Beograd 27.65—27.70, London 100.60—100.70, Pariz 122.75—123.50, Newyork 22.25—22.30, Curih 422.25—424, Dunaj 0.0315—0.03185, Praga 65.80—66.20.

Vladino stališče omajano.

Davidovičev blok pred razpadom? — Radičevci molče o svojih naklepih. — HRSS koplje vladi grob.

— Beograd, 9. avgusta. (Izv.) Vtis včerajšnje deklaracijske debate ter posledica velikih govorov radikalnih zastopnikov, zlasti govora bivšega ministra Trifkovića, je ta, da uvideva sedaj skoro vsa politična javnost, brez izjeme, na kako peščenih tleh počiva sedanja vlada in kako slabe so njene idejne pozicije. Ta vtis se prenaša tudi na ožje parlamentarne kroge. Včeraj se je opazilo, kako so se spogledovali poslanci strank, ki podpirajo vlado. Dosedanji govori in argumentacije opozicijonalnih zastopnikov so bile tako izgoče, patriotično tako iskrene in dosledne, da so vplivale na razpoloženje vladinih pristaev. Splošno se govori, da bo sama kritika sedanje vlade in njenega Radičevega zavezništva tako vzmirla vrste blokaških strank, da je pričakovati v najkrajšem času, da te stranke odpadejo od vlade in da ji odpovedo pomoč. To so prve večje posledice dosedanje deklaracijske debate.

Od teh govorov je bil posebno suggestiven govor bivšega ministra Trifkovića, ki je kot star parlamentarni rutinje obdelal vladino deklaracijo, njene praznine ter zahrbitve nevarnosti in ki se je zlasti dotaknil tudi radičevcev in jim očital zvezo s komunistično internacionalno in pa makedonsko-bolgarski dogovor. Govornik je na zelo dostojen in miren način pozval g. Predavca, kot voditelja Radičevega kluba v parlamentu, naj pred Narodno skupščino potrdi ali demantira zvezo Radičeve stranke s komunisti in z bolgarskimi kredencijami. Na to vprašanje je nastal splošen molk. Radičevci so odklonili, da se izjavijo o točkah, ki zadevajo njihove bitne politične korake. Ta moment na včerajšnji seji Narodne skupščine je vplival skrajno mučno na vlado samo in na poslance tistih strank, ki so jih občeali pomoč. Radičevci poslanci včeraj popoldne niso prisostvovali seji Narodne skupščine. Zbrali so se na sejo, na kateri so sklepali, kaj naj store in ali naj odgovore na vprašanja, ki jih je stavil radikalni govornik. Po daljši de-

bati so sklenili, da ne bodo odgovorili in da se ne udeležijo skupščinske debate. Radičevci se ne smejo ganiti. Vsaka njihova izjava v navedenih dveh pogledih bi strogolavila sedanjo vlado, vsaka njihova beseda bi ubila Davidovičev kabinet. Govoriti bi morali, če so iskreni, o svojih zvezah s sovjetsko Rusijo, o Bolgarski, kateri se odstopili Makedonijo, o samostalni republikanski Hrvatski. Po vseh zakonih političnega življenja pa bi se vlada na take izjave ne mogla držati. Vsekakor se vlada ne bo mogla naslanjati na stranko, kateri se očitalo težka veleizdajalska dejanja.

Velik vtis je napravil tudi govor rad posl. Jovana Radonića, kolega kritika vladine deklaracije in dela se je gibala skoro na učni formi. Sugestivnost je celo zbornico in občinstvo. — Splošna situacija v parlamentu se je včeraj poostрила. Radikali so skupno s samostalnimi demokrati od včeraj stopili v zelo ostro pozicijo, ki se bo danes še poostřila. S splošno napetostjo pričakujejo današnjo sejo, na kateri bo govoril Svetozar Pribičević ter v prvi vrsti osvetljujeval radičevce in njihovo protidrjavno delovanje. Prišlo bo gotovo do burnih prizorov.

Dasi v opoziciji, se v radikalnih vrstah jača razpoloženje ter prevladuje prepričanje, da se stališče stranke v opoziciji še poboljša. Stranka ostane tudi v opoziciji zvest čuvar državnega edinstva.

Vlada se zaveda velikega vtisa, ki so ga napravili govori opozicijonalnih zastopnikov. Zato se vlada pripravila na zaključno sejo, na kateri bo poverila zunanega ministra dr. Marinkovića, svojo najboljšo moč, da govori na koncu in brani vlado.

Današnja »Politika« prinaša po rimskih listih vest, da je Davidovičeva vlada obečala Hrvatom avtonomno Hrvatsko, kateri naj bi načeloval princ Pavle Karajordžević. Ta vest je vzbudila v beogradskih političnih krogih naravnost senzacija.

sedico je treba razumeti tako, da prikončno furlanske občine g. Musoliniju častno prostovoljno občinstvo, to se pravi, dočeti se je slovenskim občanom ukazalo, da imenuje Musolinija za častnega občana. Občine, ki se tedaj niso hoteli ukloniti, so se razpustile. Nastavljeni komisarji so nato v imenu slovenskih občin imenovali Musolinija za častnega občana. Italijanska delegacija je hotela torej pred »dnikom Musoliniju predočiti prostovoljni značaj občinstva od strani furlanskih občin ter nasliti značaj diplome, ki so mu (ih prej izročili Italijanski komisarji v imenu slovenskih občin. Op. ur.).

ODHOD HERRIOTA V PARIZ.

— Pariz, 9. avgusta. (Izv.) Danes prispe v Pariz francoski ministri predsednik Herriot z generalom Nolletom in finančnim ministrom Clementelom. Takoj nato se vrši v Elyseju ministri svet pod predsedstvom predsednika republike Doumerguea, ki bo razpravjal o definitivnem stališču francoske delegacije na londonski konferenci in obeh še spornih vprašanjih, t. j. o vprašanju vojaške izpraznitve Poruhrija in o vprašanju, ali naj ostanejo francoski in belgijski železničarji na porenjskih železnih. General Nollet želi, da se vrši vprašanje izpraznitve Poruhrija v zvezi s vprašanjem jamstev. —

ANGLIJA IN RUSIJA.

— London, 9. avgusta. (Izv.) Provizorne konvencije med Anglijo in Rusijo, ki so se podpisale te dni, ureja nekaj začasnih modus videndi med Anglijo in Rusijo. Konvencijam je priložen protokol, v katerem se izraža obojestranska pripravljenost za sklenitev definitivne trgovinske pogodbe. Glasom tega protokola se sestavi angleško-ruska komisija iz osemih članov, ki bo pripravila gradivo za pogodbo. Macdonald je izjavil, da bo dovolil Rusiji posojilo, čim bo podpisana definitivna trgovinska pogodba.

STRAHOVIT TAJFUN NA JAPONSKEM.

— Nagasaki, 8. avg. (Izv.) Ob južni obali Japonske je divjal strahovit tajfun, ki je povzročil velikansko škodo. V Tokiju samem je tajfun porušil več 2000 hiš.

Julijska Krajina.

— Dva pohvaljena župana. Tržaški »Piccolo d. S.« prinaša iz Postojne dopis, v katerem trdi, da senožška občina funkcionira izborna. Sindaco Meden je najboljši italijanski patriot in ako bi vsi župani tako delovali, kakor on in vipavski župan Petrovič bi ne bilo treba razpuščati občinskih zastopov. Kjer se je to zgodilo, je bilo razlogov, ne eden, ampak sto. Gre za ljudske in osebnostne interese, gre za adolostjanstvo ljudskega zastopa in za izdajalsko klečplazenje pred oblastniki!

— V Postojni je opravljeno poleg šolskega sveta tudi okrajno šolsko nadzorstvo in so šole v okolici pridružene šolskemu nadzorstvu v Voloskem. To je vzbudilo med učitelstvom pravo ogorčenje. Tudi v italijanske strani se obsla ta ukrep šolske oblasti kot neumestni in škodljiv.

Neboitična klerikalna infamija.

Današnji »Slovenec« je zagrešil lo-povstvo, kakršnega še ne pozna zgodovina naših političnih borb. Da kompromituje organizacijo jugoslovenskih nacionalistov, ki jo sovraži iz dna pokvarjene svoje duše, ker ta organizacija najbolj meša klerikalne protinardne in protidrjavne načrte, si je »Slovenec«, ki je sedaj nekako polslužbeno glasilo Radič-Korošec-Davidovičeve vlade izmislil včeraj laž, da so voditelji nacionalistične organizacije utekli v Italijo, danes pa z debelimi črkami na prvem mestu poroča iz Postojne te laž infamije: »Tukaj se ravno sedaj nahajajo iz Jugoslavije pobeželi člani oblastnega odbora Orjuna iz Ljubljane. Sam Mussolinijev odposlanec jih je sprejel in jim obljubil vso pomoč od strani Italije, pripravljen, da izvrši vse njihove zahteve. Italijanska vlada je tem Orjunašem dovolila tudi stalno mesečno podporo; ing. Marko Kranjec bo dobival mesečno 5000 lir, Debeljek 2500 lir in ostali člani po 500 lir. Vsi pošteni ljudje obsojajo to izdajstvo Orjunašem in so prepričani, da so bili že preje v Jugoslaviji v službi Italije. Zato so toliko kričali o naciji in svojem nacionalizmu, da bi prikrili svoje izdajstvo... Naknadno je doznal dopisnik, da je dobil podprefekt v Postojni strikten nalog svoje vlade, da mora izpolniti vsako željo oblastnega predsednika Orjuna, ne da bi po preje zaprosil tržaško prefekturo za tozadevne instrukcije. Dalje se je ugotovilo, da je inž. Kranjc že preje dobil podpore v znesku 20 do 30.000 lir. Ob priliki incidentov na italijansko-jugoslovenski meji se mu je izplačalo 75 tisoč lir kot prvi obrok vsote 250.000 lir, katero vsoto je določil fašistovski svet. Tudi list »Orjuna« se je vzdrževal potom podpor s strani laške vlade. »Orjuna« je prejela mesečno 8090 do 10.000 lir, ki jih je nakazala »Banca d'Italia« na račun »conto di Stampas«, in sicer preko »Slavenske banke«. Italija je tri četrtine kapitala »Ekonomske Orjune« v Ljubljani založila »Banca di Romas«. Kdo je to vsoto založil, se ne ve, ker je ta postavka vključena v omenjeni banki kot izbuha. Prokurist je banke, De Fleri v Rimu, je izjavil, da je bila vsota namenjena za »Ekonomske Orjuna« v Ljubljani.«

Vse to, kar je v fingirani brzojavki iz Postojne nanizal častivredni »Slovenec«, je od krija do konca infamna in

dobro premišljena laž in klevetal!

Nobeden izmed voditeljev nacionalistične organizacije ni utekel preko meje v Italijo, torej ga tudi ni mogel v Postojni sprejeti — sam Mussolinijev odposlanec! Da je glatko zlagano tudi vse drugo, do dobiva inž. Kranjc 500 lir in ostali člani po 500 lir od italijanskih fašistov mesečne podpore, se razume samo ob sebi. Prav tako neboitična in naravnost iz infernalne klerikalne zlobnosti izvirajoča laž je tudi trditve, da je inž. Kranjc dobival od italijanske vlade podpore v znesku od 20 do 30.000 lir, da je dobil ob priliki incidentov na italijansko-jugoslovenski meji prvi obrok 75.000 lir od nakazane vsote 250.000 lir in da je tudi »Orjuna« prejela iz istega vira 8000 do 10.000 lir, katero vsoto je izplačala »Slavenska banka« po nakazilu »Banca d'Italia« na račun »conto di Stampas«. Skratka: zlagano je od prve do zadnje črke vse, kar poroča »Slovenec« o Orjuni iz Postojne!

Specijelno kar se tiče nakazil, ki jih je izplačevala »Slavenska banka« na račun italijanske državne banke »Orjuna«, smo se obrnili na ravnateljstvo »Slavenske banke« in izvedeli, da ta denarni zavod ni nikdar in nikoli niti pare izplačal na kakršenkoli račun »Orjuna« in da so v tem oziru vsako-mur na vpogled vse knjige.

Prepričani smo, da »Slovenec« prav dobro ve, da so vse njegove trditve zlagane. Kljub temu je te trditve priobčil zavestno, v obliki senzacionalnih razkritij, računajoč da bo s tem tako kompromitiral nacionalistično organizacijo, da jo bo spravil ob vsak ugled v javnosti. Te svoje laži in klevete je priobčil v varni zavesti, da ga štiti imunizeta narodnega poslance Kremenjarja. Laže, natočuje in obrnejuje, ker ve, da ga za te lopovščine nihče ne more pozvati na odgovor. Častivredni katoliški list jemlje torej poštenim ljudem čast in poštenje izza varnega plota poslaniške imunizete!

Slovenski jezik nima besed, s katerimi bi se mogla po zaslugi pravilno označiti lopovščina, ki jo je s temi lažmi in klevetami zagrešil »Slovenec«, samo to lahko ugotovimo, da ga ni pod božjim solncem bolj propadlega in nemoralnega lista, kakor je to glasilo škofa Antona Bonaventure Jegliča in Korošec-Radičeve vlade!

Slovinci, umijte si roke, kadar se dotaknete tega lista, in pljunite!

Politične vesti.

»O nacionalizmu« je pozabil »Slovenec« povedati, da ga je vzel klerikalizem v vseh državah v zakup kot sredstvo za ohranitev svoje politične moči in pospeševanje cerkvenega kapitalizma. SLS pri nas in klerikalne stranke v drugih državah so »nacionalne« samo toliko, kolikor gre za obrzdanje ljudskih mas. Pod Avstrijo SLS ni poznala slovenskega lokalnega patriotizma, ker je bil vladar apostolsko veličanstvo, ki je štiti cerkveno bisago in klerikalne motogotce kot svoje najzvestejše trabante. Takrat je bila SLS avstrijsko nacionalna, to je, ogrevala se je za nekak konglomerat nacionalizma in patriotizma v okvirju habsburške monarhije. V Jugoslaviji pa je postala naenkrat tako slovenska in slovensko-nacionalna, da jo je težko spoznati. Vse to seveda iz edinega razloga, ker sovraži pravoslavne Srbe in se boji jugoslovenske misli kakor hudič križa. Če je nacionalizem rez ljubezen in ne sovraštvo, potem ne razumemo, kako si more lastiti baš SLS pravico, da sploh govori o nacionalizmu. Večjega sovraštva in večje nestrpnosti do političnih nasprotnikov in drugorecevev morda sploh ni na svetu, kakor med klerikalci. Končno naj še omenimo, da je bila med kulturnimi državami prihranjena samo Jugoslaviji sramota, da je njen prosvetni minister dr. Korošec napovedal meščansko vojno.

— Smešen izgovor. Na zadnji seji HRSS se je razvila tudi debata o Radičevem delovanju v Moskvi. Podpredsednik stranke Predavec je zagovarjal Radiča in njegovo najnovejšo avanturo ter izjavil, da Radič ne odbrava boljševiških principov. Predavec je prečital Radičovo pismo iz Moskve, v katerem stoji, da je Radič izvedel o nezadovoljstvu v HRSS zaradi njegovega bivanja v Moskvi. Radič je v Moskvi spoznal boljševiške metode, ki jih odločno obsoja. Njegov vstop v kmetsko internacionalno ne pomeni, da je Radič akceptiral boljševiške ideje, temveč da

je hotel najti samo oporo v borbi proti Pašičevemu terorizmu. — Kdor pozna boljševike in Radiča samega, se bo smejal tem argumentom. Stranka, čije vodja obsoja komunistične ideje in taktiko, ne spada v tretjo internacionalo, in boljševiki bi jo nemudoma proglasili za protirevolucionarno, ne pa da jo sprejmejo in takozvano enotno fronto proletarijata. Predavec naj se potruditi s tako izjavo pred moskovske motogotce, pa bo kmalu sedel v črezvičajki. V Jugoslaviji seveda lahko čveka takšne neumnosti, ker ni n'kogar, da bi ga opozoril na to, da tudi v politiki ni vedno dovoljeno lagati.

— Dr. Zucccon upokojen. Zagrebške »Narodne Novine« objavljajo ukaz Nj. Vel. kralja Aleksandra z dne 5. avgusta, glasom katerega se na podlagi členov 234 in 239 zakona o činovnikih upokoji dr. Ivo Zucccon, veliki župan zagrebške oblasti.

— Presenečljiv preokret v angleško-ruskih pogajanjih. Včeraj smo poročali, da se je zaključila anglo-sovetska konferenca s popolnim neuspehom. Res so se bili delegati že razšli in angleški zunanji urad je poročal, da so pogajanja prekinjena, toda nepričakovano se je konferenca znova sestala, ker je začela sovjetska vlada znatno popuščati. Moskva je morala končno kapitulirati. Sovjetski delegati so se vrnili v sredo v Foreign Office in izjavili, da podnišejo angleško-rusko pogodbo pod pogoji, ki jih je stavila Angleška. Podpisani sta bili dve pogodbi, in sicer ena splošnega značaja, druga pa trgovinska. V parlamentu je vzbudila vest o tem preokretu velik vihar. Lloyd George je napadal Macdonaldovo vlado, češ da dela brez vednosti parlamenta. Mac Neill je izjavil, da so zopetna pogajanja komedija in da pomeni obljuba sovetov glede garancij za posojilo škandal. Zanimiva je pri tem okoliščina, da je Macdonaldova vlada obljubila odpisati Rusiji od angleških dolgov 600 milijonov funtov. Lloyd George je izjavil, da je

vse to prevara. Splošno prevladuje mnenje, da bo vprašanje anglo-ruske pogodbe na prihodnji seji parlamenta (30. septembra) predmet burnih protestov. Macdonaldova vlada je naletela s tem korakom na velik odpor vseh nesocialističnih strank.

— Z Indonske konferenca. V pogovoru s poročevalcem »Petit Parisien« v Londonu je Herriot proglasil, da vlada najiskrenjeja in najpopolnejša pristranost med delegati Velike in Male antante. Francija se ni obnašala barantaško, ampak predlagala je spontanske teze o pravičnosti, ki temelji na principu arbitraže, čije moralne koristi za vse dežele daleko presegajo materialne dobičke. Zjaj se mora Nemčija ravnati tako modra izkazati kakor mi, da pridemo že skoraj do sporazuma ter definitivne obnovitve miru. — Predsednik mednarodne trgovinske zbornice Suillid-Booth je proglasil, da sprejem francoskega predloga znatno zagotavlja nemško posojilo. Predlog ameriške bankirje popolnoma zadovoljuje ter olajšuje gospodarsko obnovitev Evrope. — V pariških političnih krogih se domneva, da čakajo konferenco v drugi fazi njenega zasedanja težkoče, ampak vendar prevladuje upanje, da je uspeh dosedanjega zasedanja pripomoček, da se bo delo dobro končalo. Včeraj ratificirani sporazum, ki ga je pariško časopisje z zadovoljstvom beležilo razen »Echo d'Paris«, ki vidi v tem konec reparacij, list »Journal des Debats« ocenjuje takole: Sporazum ne kaže prav nič čudežnega in triumfalnega, pa je vendar popolnoma sprejemljiv. Obdržal bo toliko časa svojo vrednost, dokler bodo združene vlade držale nad njegovim izvršitvijo svoje roko. Ako s svojim sporazumom v istini ozbiljno mislijo, bodo vse eventualne manevre Nemčije z lahkoto preprečili.

Iz Celja.

— Celjsko pevsko društvo priredi v nedeljo, dne 10. tm. ob 16. popoldne koncert v zdravilišči Dobrni. Izvajalo bo pod vodstvom svojega pevovodje g. C. Preglja mešane in moške zborje jugoslovenskih skladateljev. — Društvo otvarja s tem za priložnost svoje 30-letnice vrsto koncertov ter je pričakovati zato tudi s strani zunanjega občinstva obilna poseta.

— Smrtna kosa. 7. tm. ob pol 9. dopoldne je v javni bolnici v Celju umrla na škričletih 7 letna Anica Kukovec, hčerka podžupana celjske okoliške občine g. Vinca Kukovca poestalna na Lavi. Pogreb se je vršil v soboto popoldne na okoliškem pokopališču. Teško prizadeti rodbini naše glo-boko sožalje.

— Športni dan se radi tehničnih ovir prelazi na nedoloten čas.

— Nočno lekarniško službo opravlja ta teden lekarna »Pri Orlu« na Glavnem trgu.

Iz Maribora.

— Vzrok vthotapljenja tobaka. V zadnjem času se opazja, da se preko avstrijske meje vthotaplja nenavadno mnogo tobaka, zlasti pa onega za pipe in za nosljanje. Vse kaže, da se finančna oblast niti ne zaveda, kolika množina se dnevno vthotaplja ob celi meji in ne samo iz Avstrije, nego tudi iz Madžarske. Vthotaplja se na tako različne načine in tako na splošno, da bi bilo nemogoče dosledno izvajati kontrolo. Vzrok temu pa je naša tobačna uprava sama. Tobaka za nosljanje sploh nimamo, to, bak za pipe pa je tako malo vreden, da ni čudno, ako se stari piparji morajo posluževati skrivnih potov, da dobe boljše tobak, pa tudi cenejši. Ironija za našo tobačno upravo da najdemo v Mariboru več avstrijskega tobaka n. pr. knastra, kakor pa našega »Seosci duvane«. Splošno je tudi prepričanje, da vsebuje naš tobak mnogo primesi, ki povzročajo različne bolezni, nekakšnega zastrupljenja. Te razmere so tem bolj žalostne in obsodbe vredne, ker se na drugi strani naša finančna uprava trudi vdoma, čiti in razširiti negovanje tobačnih kultur na našem ozemlju. Poznavalec teh razmer trdijo, da imamo sicer velike množine boljšega tobaka kakor v Avstriji in Madžarski, toda da izvzajamo najboljši del, dočim razpečavamo slabo izdelane surogate doma po pretirani visoki cenil, s čimer ne škoduje, mo samo narodnega zdravja, temveč tudi državno blagajno, ker krkor zgoraj omenjeno, naš kadilec raje segajo na inozemskih izdelkih, ki so bolj in cenejši. Skrajni čas je, da finančna uprava napravi tem žalostnim razmeram konec.

— Smrt na pokopališču. V četrtek popoldne je prispela 72 letna Marija Veho, var iz Tkalske ulice št. 6, na staro mestno pokopališče, da si tam na grobovih našanje travo za zajce. Bila je nekaj časa v družbi snanke Safošnik. Ko se je ta odstranila in je slučajno pogledala nazaj, je opazila, kako sta dva moška se trudila okoli na tleh ležeče starke. Prihitela je tudi ona ter svoje presenečenje zagledala Marijo Veho, var se mrtvo na tleh. Poklicani zdravnik je konstatiral smrt valed kapl.

Pravo

Schichtovo milo z znamko „Jelen“

je nepresežno v pralnem uspehu in izdatnosti.

Pranje s Schichtovim milom je zabava!

3137/c

Prosveta.

ZANIMIVA KNJIGA.

V Parizu je izšla te dni zanimiva knjiga Guglielma Ferrero »Discours aux sourds«.

Volja, to je beseda, ki prevladuje v Ferrerovem delu. Celokupna sedanja kriza je po njegovem mnenju kriza volje.

Po naslednjih poglavjih — »Mogočnost in popolnost«, »Iluzija svobode«, »Avtosogestija izobilja«, »Komunizem«, »Spoštovanje velikih moči«, »Diktatorski val«, »K edinstvu sveta« in »Velicina ter padeč Rim«.

— Mladinske pokalne tekme. Prvo ko. lo mladinskih pokalnih tekem, ki jih je razpisal Ljublj. nogom. podsavez, se vrši jutri, v nedeljo na igrišču Ilirije in sicer v sledečem redu: ob 9.15 LASK : Slovenija, ob 10.15 Primorje : Hermes, ob 15. Slovan : Mladika in ob 16. Ilirija : Panonija.

— Koča na Kamniškem sedlu. Turist iz Mengša nam piše: Menda v vseh naših planinah ni zavetišča, ki bi tako obupno klical po popravilu kakor kamniška koča na Sedlu.

— Popravek. V članek »Sijajna zmaga humanistične gimnazije v Prusiji« se je vrnila tiskovna pomota. V zadnjem od. stavku bi se moral stavek »... važnost proučevanja korenin sedanje kulture na vi. ru, ki je bilo uvedeno v Rusiji v začet. ku prejšnjega stoletja... pravilno glasiti v Prusiji«.

— Šola mladosti v Darmstadtu. Pri. hodnje zborovanje družbe za svobodno fi. lozofijo se bo vršilo v Darmstadtu od 14. do 19. septembra t. l. Temeljni tema je »vzajemno razmerje med nastankom in po. ginom«, med življenjem in smrtjo.

Sokolstvo.

— Odbor Sokola na Jesenicah pozivlja vse članstvo, da se v čim večjem številu udeleži pokrajinskega zleta v Zagrebu, ki se vrši od dne 15.—17. avgusta.

— Sočol v Laškem. Dne 3. tm. napo. vedani in vsled slabega vremena odpove. danj javni nastop Sokola v Laškem, se vrši nepreklicno v nedeljo dne 10. tm. v krasnem kopališkem parku ob bistri Savini.

— Predavanje o 40 letnici smrti usta. novitelja sokolstva dr. Tyrša priredi v ne. deljo 10. tm. sokol. društvo Ljubljana II.

— Dar Cetinja zagrebškemu sokolske. mu zletu. Mestna občina cetinjska odpoš. la na predstoječi sokolski zlet v Zagrebu po. sebnega delegata, ki bo izročil najboljši telovadni vrsti dar mesta Cetinje.

Turistika in sport.

— Ilirija : Hermes. Ilirija in Hermes se intenzivno pripravljata na jesensko sezono, ter igrata prvo tekmo nove sezone jutri, v nedeljo ob 18. uri.

— Mladinske pokalne tekme. Prvo ko. lo mladinskih pokalnih tekem, ki jih je razpisal Ljublj. nogom. podsavez, se vrši jutri, v nedeljo na igrišču Ilirije in sicer v sledečem redu: ob 9.15 LASK : Slovenija, ob 10.15 Primorje : Hermes, ob 15. Slovan : Mladika in ob 16. Ilirija : Panonija.

— Koča na Kamniškem sedlu. Turist iz Mengša nam piše: Menda v vseh naših planinah ni zavetišča, ki bi tako obupno klical po popravilu kakor kamniška koča na Sedlu.

— Popravek. V članek »Sijajna zmaga humanistične gimnazije v Prusiji« se je vrnila tiskovna pomota. V zadnjem od. stavku bi se moral stavek »... važnost proučevanja korenin sedanje kulture na vi. ru, ki je bilo uvedeno v Rusiji v začet. ku prejšnjega stoletja... pravilno glasiti v Prusiji«.

to v udobnost turistom, samo s čim, ko pa je v madracih le še prah. Bolje bi bilo, da pomeče SPD madrace in prične iz kože in jih nadomesti s trdimi ležišči, trdota jih ostala menda ista, le udobnost večja.

— Jubilej Bolgarskega planinskega društva. V nedeljo je praznovalo Bolgarsko planinsko društvo 25 letnico svoje ustan. vitve. Povodom jubileja je bilo v Vojaškem klubu slavnostno zborovanje, na katerem je poročal predsednik A n t o n o v o delova. nju društva od ustanovitve do danes.

Izpred sodišča.

OBSODBA LJUBLJANSKE APAŠKE DRUŽBE. Včeraj popoldne se je završila pred ka. zenским senatom deželnega sodišča zani. mav obravnava proti nevarni vlomilski dru. žbi Sitar in tovariši, ki so izvršili v nede. ljo dne 16. marca okoli 20, drzen in prece. l dobičkosen vlom v stanovanje posestnice in gostilničarke Elizabete Lovšin v Gra. dišču št. 13 na vogalu Mišerjeve ulice.

— POTEK RAZPRAVE — OBTOPENCI. V sodno dvorano so pripeljali šest ob. tožencev, med temi sta bila dva, ki sta sku. šala že enkrat uteči, na rokav vklepana.

— Obtožba : Duševni vodja in inspira. tor cele pestre družbe, ki je bila tudi sta. novsko jako previdno izbrana, ker je imela včlanjene razne profesionaliste in pa trgo.vske razpečevalce, je bil zoboteknik Ivan Si. tar.

— Obtožba in zagovor. Državni pravdnik je ugotavljal jasno krivdo obtožencev, ki je dokazana deloma po priznanju vseh obtožencev, razen Sitar. ja star. Predlagal je obsodbo po zakonu.

— gumb od suknje. Pri preiskavi je našel policijski agent Ivan Dobravc v stanovanju tuj gumb s. suknje, ki se je utrgal vlomilcu, Nit je bila tu, iz niti se je splela vrvi in že 28. marca je bila družba na varnem.

— Rokometna tekma Ilirija v Hermes 5:3 (3:1). Včeraj se je vršila na igrišču Ilirije rokometna tekma med družinami Ilirije in Hermesa, ki je končala z zmago Ilirije, vendar nas je družina Hermesa s svojim prvim javnim nastopom iznenadila.

— Lawtennis turnir priredi SK Ilirija v Ljubljani 15. avgusta in sledeče dni. Pri ti priliki se vrše letošnja pokrajinska prvenstvena tekmovanja ter prvi medna. rodni tenisturnir v Ljubljani. Na turnirju bodo sodelovali najboljši tenisistralci iz cele Slovenije ter številni gostje iz ino. zem. stva ter iz ostalih krajev Jugoslavije.

Zasliševanje obtožencev

je bilo jako zanimivo. Med preiskavo so se namreč obtoženci izdali s številnimi pismi, ki so jih pošiljali drug drugemu med pre. iskavo, v katerih so sami vse razkrili. Ra. zen kolovodje Ivana Sitarja, ki je do zad. nega odločno zanikal vsako udeležbo, so vsi obtoženci polagoma stopnjevale priznali svojo krivdo.

Priče

so potrdile vse obtežilne okoliščine in so ob. tožniško popolnoma podrlle. Avguštin je tudi kljub silnemu odporu Ivana Sitarja potrdil, da se mu je predstavljal za Rozmana, ko mu je prinesel na prodaj srebrnino.

— OBSODBA. Po kratkem posvetovanju je razglasil predsednik senata obsodbo: Ivan Sitar 2 leti, Lovro Sitar 14 mesecev, R. Kernc 8 mesecev, Škapin 18 mesecev in Jereb 8 mesecev, vsi težke ječe, Rebolj pa je bil udeležbe tatvine oproščen.

— Sodna dvorana je bila ves čas polna. — Senatu je predsedoval višji sod. svetnik Mladič, votanta sta bila sod. svet. Ve. hovar in Keršič, državni pravdnik dr. Mastnak in zagovorniki: dr. Fettičh-Frankheim, dr. Žirovnik, dr. Krivic in dr. Pegan.

Pogled po svetovni politiki.

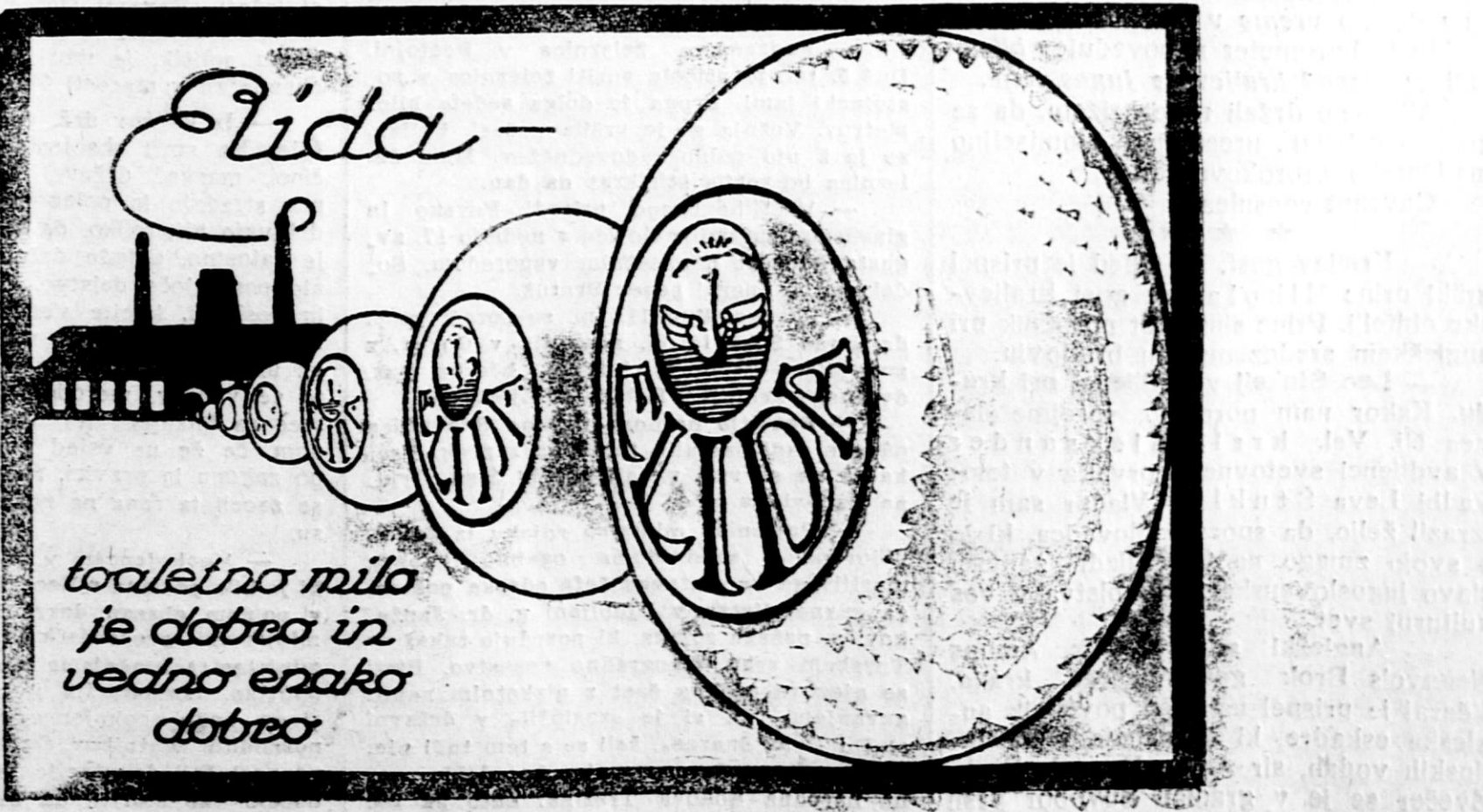
Londonski uspeh.

Lloyd George zaključuje v svojem novem članku o londonski konferenci, da se končno izvrši vse prav in vse dobro. Pa tudi bi se moglo težko misliti, da se strankam ne posreči spora. zum, ko ga vendar hočejo. V Genovi je bilo vse drugače. Francoski delega. tije so imeli nalogo, da vstvarijo neslo. go. 800 brzojavk iz Quai d'Orsay jih je sililo, da so ostali zvesti svoji zasedni mislii.

Pripomnil je, da so Američani interesirani na vsem tem, kar se sedaj godi, dobili pa so prepričanje, da se Dawesov načrt izvrši in da bo pomenil pri. četek dobe za mir in blagostanje vse Evrope. Američani upajo, da se Dawesov načrt aplicira na najskrupuloz. nejši način.

Enotna Nemčija.

Ob desetletnici vojnega izbruha je imel nemški državni predsednik na dan proslave v vojni padlih vojakov nagovor, označujoč to slovesnost kot izraz spomina in žalosti pa tudi zah. lvala. Predsednik je menil, da je Nem. čija pred desetimi leti pograbila za orožje samo v obrambo ogrožene do. movine.

M—č. Inozemski delavci.

Ze davno smo čutili potrebo omejitve zaposlovanja inozemskih delavcev, posebno intelektualnih, za katere nismo imeli doslej, izvemši predpise o potnih listih, nikakih predpisov in omejitev. Vprašanje je nezadostno rešil pravilnik ministrstva za socialno politiko o zaposlovanju inozemskih delavcev, Uradni list 215/1914, ki nam služi zopet enkrat v pouk, kako se naredbe, uredbe in pravilniki ne bi smeli izdati.

Domneva, ki velja v splošnem za ministrstvo narodnega zdravja, t. j. domneva, da pri sestavljanju periodično izhajajočih uredb, pravilnikov, poslovnikov itd. tega ministrstva ne sodelujejo juristi, velja v tem slučaju tudi za ministrstvo socialne politike. Če je res, da se nekateri zgodijo pri ministrstvu narodnega zdravja bavijo z znano zakonodajno beletistiko v sveti si, da ne morejo škoditi, ker se njihove pesnitve kot zakonski predpisi ne morejo izvajati in se tudi ne izvajajo, ne velja ta licenca za ministrstvo socialne politike, ki je in mora biti resen in važen resort.

Pravilnik o zaposlovanju inozemskih delavcev je nezakonit, nejasen in tehnično težko izvedljiv. Predvsem išče izdajatelj tega pravilnika svoje pooblastilo v zakonu o zavarovanju delavcev s splošno navedbo: »na podvisti zakona o zavarovanju delavcev in sporazumu z ministrstvom za notranje posele (!) predpisujem nastopi...«. Takega pooblastila zakon o zavarovanju delavcev ne daje nikomur. Morda je naredbodajalec ravno iz tega razloga v svojem pooblastilu opustil izrečno navedbo dotičnega paragrafa zakona o zavarovanju delavcev, na podlagi katerega se smatra pooblaščenim. Pravilnik je tedaj nezakonit, ker nima pooblastila, na katero se sklicuje. Četudi bi ga imel, bi bil v formalnem oziru vendarle pomanjkljiv, in sicer zato, ker ne citira paragrafa pooblaščevalnega zakona.

Po čl. 2 pravilnika je smatrati v tem vprašanju za delavce vse vrste fizičnih in intelektualnih delavcev, kolikor njihova služba ni javnopravnega značaja. Izvzeti bi bili potemtakem sam n. pr. državni (kontraktualni) uradniki, profesorji, zdravniki, inženjerji i. dr. Določba, da je med inozemske delavce šteti tudi intelektualne delavce, je vsekakor tudi novum, ki nima izrečne opore v zakonu. Po § 103 zakona o zaščiti delavcev mora imeti vsak delodajalec za zaposlenje inozemskih delavcev posebno dovolilo ministra za socialno politiko. Isti zakon (Ur. list 211/1922, § 3) šteje med delavce vse osebe, brez razlike spola, ki delajo v gotovih, ne limitativno naštetih podjetjih ali zaradi izučevanja kakršnekoli vrste dela ali pa za nagrado. Zakon izrečno izvzema osebe, katerim so poverjeni posli višje vrste (poslovodje, knjigovodje, blagajniki, inženjerji itd.). Le v spornih primerih, ali naj se kdo smatra za pomožnega delavca v smislu cit. zakona, odloča minister za socialno politiko. Predmetnega pravilnika vsekakor ni smatrati za generalno rešitev tega ministrstva po nastalih sporih, ki bi bila upravičena konstituirati novum o intelektualnih delavcih. Niti iz dvesta, da govori § 103 zakona o zaščiti delavcev, da ne sme noben delodajalec privajati »delavcev« iz inozemstva, medtem ko neke druge določbe istega zakona govorijo o »pomožnem osebju«, ni sklepati, da je pod »delavci« iz § 103 razumeti vse nameščence brez razlike opravila.

Kakorkoli smo čutili neobhodno potrebo, da se uredi tudi vprašanje inozemskih intelektualnih delavcev, se novega pravilnika ne veselimo, ker je

šel naredbodajalec v tem oziru vsekakor predaleč, t. j. čez okvir zakonitega pooblastila, ki ga sicer ni imel, a si ga je morda v dobri veri lastil. Kaj nam pomaga omejitve zaposlovanja inozemcev po tem pravilniku, ako je jasno, da si bodo znala industrijska podjetja z lahkoto izposlovati remeduro (razveljavljenje) pri najvišji upravnosodni instanci?

Od leta 1922. je bilo dovolj časa za zakonito spremembo dosedanjih predpisov, ki naj bi ščitili razum manualnih tudi naše intelektualne delavce. Kakorkoli je bila omejitve zaposlovanja inozemcev nujno potrebna, se človeku pravniku od pogledu na take in slične pravilnike nekaj upra. Saj imamo vendar finančne zakone! — Če smemo s finančnim zakonom urejevati vse mogoče upravne panoge, bi bili med ne-

šteta droga pooblastila čisto lahko vrinili tudi malenkostno pooblastilo o spremembi zakona o zaščiti delavcev, oziroma o širši definiciji pojma »delavce« v smislu tega pravilnika.

Nejasnost in kompliciranost pravilnika je razvidna na prvi pogled iz njegovega kratkega besedila, ki je edina njegova vrhina. V dobro se mora všteti tudi to, da ni kreiral nikakih novih služb in uradov, da ne naštevava ravnateljev, primarijev, prosekterjev, diptanzerjev in bolničark I. in II. klase, kakor to dela skorajda vsaka pesnitev ministrstva narodnega zdravja, ter končno, da ne vsebuje obširnih disciplinarnih predpisov za inspekcije dela, te tudi, in sicer v sedanjih obliki, neprebne in nesposobne institucije

Socialni vestnik.

IZ POČITNIŠKE KOLONIJE V RIBČAH.

Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani vzdržuje že drugo poletje v Ribčah pri Kresnicah ferijalno kolonijo za slabotne deklice. Letos uživa v tej mirni vasi 32 deklice večinoma sirot, že od 14. julija vse do brote vaškega življenja v počitnicah. Ribče leže ob levem bregu Save ter so 20 minut oddaljene od železniške postaje Kresnice. Ker se morajo v Ribče prepeljati z brodom preko Save, zato zalde malokdaj kak mešan v ta idilični kotiček naše slovenske zemlje. In ravno radi tega je ta kolonija prikladna za tako človekoljubno poslovanje vasi je enorazredna šola, ki jo obiskujejo med šolskim letom večinoma otroci iz bližnjih moravskih hribov, v počitnicah pa okupira veliko, prijazno šolsko sobo ferijalna kolonija ljubljanskega »Kola«. Po sredi sobe stoji dolga vrsta večsedelnih klopi, preko teh so položene deske, na deskah so slamnice in čedno postelje, no perilo. To je ležišče najmlajših, ki so pa vse že obiskovale šolo. Okolo klopi so postavljeni primitivni, leseni posteljniki s slamnimi in v posteljno posteljno; tu je ležišče ostalih. Na steni visi poleg običajnega šolskega urnika — urnik ferijalne kolonije. V lepih sončnih dneh se mladina točno po njem ravna, ob deževju se zame. nja kopanje v Savi in telovadba na prostem s petjem in igro v sobi. Ljubeznjiva obitelj Lovšetova, ki ima svoje posestvo poleg šole, je dala mladini na razpolago svoj obširni sadni vrt. Tu je postavil pod staro, košato jablano gospod Lovše dolgo mizo, kjer se shaja kolonija k zajtrku, južini, obedu in večerji. Decil ni mar, če jo zaloti včasih pri tem poslu dež, smejaje hiti vsaka s svojo skodelico v varno zavetje pod bližnji dvojni kozolec. Otroci uživajo z dobrim tekom domačo tečno hrano; kakor mesno juho, testenine, krompir, fižol, jechmen, mlečni riž in zdrob, cmoke i. dr. Do popoldne in popoldne imajo poleg kruha navadno med, včasih tudi sir. Medu so v treh tednih prebavili 20 kg. Sadje je tu samo jesensko, zato ni možno sedaj operirati ž njim. Otroci izglejajo izborni in na rdečih porjavelih liceh se jim pozna, da so že četrti teden na počitnicah. Po meso grede večje deklice vsako soboto z voditeljem kolonije v Moravce. Že ob 5. jutraj odhite vednih, veselih lic mimo Sv. Miklavža, čez Germano in moravške griče. Nazaj grede trgajo ciklame, ker morajo skrbeti tudi za cvetje na šolskih oknih. One deklice, ki smejo iti v Moravce, smatrajo to za posebno odlikovanje.

Največ veselja nudi otrokom Sava. Poiskali so si udoben prostor, kamor so hodili že minulo poletje. V stranskem savinem rokavu, kjer sega voda najmanjšim samu malo nad kolena, je posebno živahno. Ko se naveličajo brodenja po vodi, hajdi na prod uživati blagodejni vpliv solčnih žarkov ali v toplo mlitko, kjer grade gore in predore, mostove in jarke, hiše in gradove, da nehote obdunjuje fantazijo malih glav. Večje se upajo tudi v glavno strugo ter plavajo celo do broda. V koloniji je par deklic s solčnega juga, ki s sepešnim ponosom pondarjajo, da so znale plavati že v morju. Ker druge nečejo zaostati, zato se zlasti večje pridno vežbajo v plavanje. Seveda jim pri tem potrpeljivo pomagajo naše gibčne Primorke. Kaj zato, če napravijo pri krepkih požirkov v savske valove, to

spada k pouku v plavanju. Pri južini se potem živahno debatira, kdo je danes »plaval«, koliko jih je že naučila plavati Danica, koliko Ida, itd. In res plava že več kot polovica deklic, četudi imajo zabeleženih v prvem tednu tri, v drugem in tretjem tednu pa po dva dneva, ko ni bilo možno poskušati radi vremenskih neprilic te suptnosti, ter so deklice gledale tožnih lic kalne savske valove.

Poleg kopanja je najlepša zabava mladine telovadba. Ta se vrši na zeleni gozdnici poleg šole. Trata je last brodnice, ki jo prepuštila radevolje brez odškodnine v ta namen To je nepopisno lep prostor. Pred in za trato gozd, ob robu trate bistri potokček kjer se umiva vsa kolonija s jutraj in zvečer in kjer delajo najmanjši deklice mlitke in jezove. Telovadba se vrši smotreno po Tyrševem sestavu. Mala četa zna že ubogati na migljaj in izvaja točno nekaj lepih prostih in rajalnih vaj. In ker spada k veselji mladini tudi petje, zato se poje v koloniji z navdušenjem. Pevaje gre dica k kopanju in k telovadbi in tudi po večerji zaore iz svežih dekličnih grl večnolepe narodne popevke. Za konec dodajo navadno ljubki srbski pesmi: »Zeleni se dolina«, in »Jeste li videli moga sina Janka«, ki jih pejejo s posebno radostjo.

Predno se odpravi kolonija k nočnemu počitku, se še določijo, kdo bo šel naslednji dan po mleko, kdo na pošto, kdo bo naredil postelje najmlajših deklic, kdo bo popravil in pomagal pri pripravi za obed. Vsaka sprejme z veseljem dano ji nalogo in jo tudi vestno izvrši. Sploh se čutijo vsi, kakor ena velika družina v kateri opravlja vsak član z vsjo resnostjo izročeno mu funkcijo. Ko že leži vsaka na svojem mestu in tiho odmoli večerno molitev, pripoveduje ena deklica povestico. Ko konča s pripovedovanjem prve povesti, prosil še mnogo glasov: »še eno«. Slednjič zamrjejo polagoma glasovi in koncem tretje povesti, ti navadno že vse sladko spi.

S strahom štejejo deklice dneve, ki so še določeni za bivanje v prijaznih Ribčah. Mnoge bi hotele samo za hip domov, da pozdravijo svoje, potem bi zopet rade prišle nazaj.

Tako vrši Kolo jugoslovenskih sester veliko človekoljubno delo, ker skrbi za te, lesni in duševni razvoj slabotne dece ter jo odtegne za dobro počutje, ko je nevarnost največja. Škodljivemu vplivu ceste. Poleg kolonije v Ribčah vzdržuje »Kolo« letos še eno kolonijo v Olševku pri Kranju. O tej pa drugič kaj več.

Mednarodni kongres rudarev. 4. tm. se je pričel v Pragi 27. kongres rudarjev, ki ga je sklical mednarodni rudarski odbor v Londonu. Navzoči so delegati 15 narodov, največ Angležev, namreč 72. Zastopane so: Belgija, Francoska, Nemčija, Amerika, Holandska, Avstrija, Poljska, Jugoslavija, Špankska, Madžarska in Luxenburg. Dne 6. tm. je bila razprava posvečena izključno akciji proti vojni. Sprejeta resolucija naglašala, da vojna nevarnost še vedno ni odstranjena. V slučaju vojne se takoj skliče mednarodni komitej Dne 21. septembra bo v vsej Evropi protivojni dan. Francoski delegat Quentin je zahteval, da bi se proglasil 24. urni mednarodni demonstrativni štrajk vojni, tako razni drugi delegati so se temu oprijeli. Kongres zaključil svoje zborovanje 19. avgusta. Glede delovnega časa je bila spre-

jeta resolucija, s katero se nalaga rudarjem boj za skrajšanje delovnega časa. Po ročevalce Anglež Cook je pripovedoval, kako se angleški rudarji bore za šesturni delovnik.

Pride, zanesljivo pride na vselej Mirim čokolada!

Gospodarstvo.

Gospodarska konjunktura in pelitika cen.

Skupnost gospodarskih pogojev, ki karakterizirajo gotovo dobro, opredeljuje gibanje poleg glavnih faktorjev — ponudbe in povpraševanje. Svetovna vojna je povzročila prisilno gospodarstvo s kuponskim sistemom in normiranimi cenami, na svobodnem trgu pa monopolne cene. Pri omejitvi produkcije in visokih cenah si pomagajo prodajalci bodisi zaradi instinkta samoobrambe ali pa večjega dobička s skrivanjem blaga, tako da pri najmanjšem preokretu na boljše pokriva stroške svojega podjetja in imajo še čisti dobiček. Gospodarska konjunktura zahteva torej smotreno delovanje od prodajalcev, države in kupcev, kakor glede prilagoditve k novim razmeram v narodnem in svetovnem gospodarstvu, tako tudi glede vpliva na razvoj cen v mejah možnosti.

Doba inflacije, ki je sledila vojni, je imela v večini evropskih držav za posledico tipične pojave, ki so tem bolj vplivali na gospodarsko življenje, čim bolj se je poostriala inflacijska kriza. Spočetka, ko je začela vrednost denarja v Avstriji in Nemčiji katastrofalno padati, so začeli sklepati trgovci doma in v inozemstvu velike kupčije. Pozneje pa, čim je bila dognana izguba realnega kapitala, kakor v privatnem, tako tudi v narodno-gospodarskem oziru, je nastopila temeljita revizija stališča, ki so ga zavzemali prodajalci namram inflacijski politiki. Vprašanje politike cen je zanimalo nemške gospodarske kroge tudi takrat, ko je bila marka malone brez vrednosti. Preko raznih faz so prišli do gotovih principov, ki so bili v nemški inflacijski politiki cen — inflacijska cena prodanega blaga mora vsebovati minimum stroškov za zopetni nakup produktov, ohranitev substance itd. Ti principi so dali v praksi posamnega podjetja formulo: majhen obrat in velik dobiček, ki naj pokrije stroške podjetja, tako da se obrestuje naloženi kapital, obenem pa ohrani njegova substanca. Z druge strani so se priznale posledice omejenih pojavov bolj ali manj v odvisnosti od napetosti inflacijske krize in regulacije inflacijskih cen.

Pri tem je bila v raznih državah različna reakcija na previsoke cene, t. j. na druginjo s strani države in producentov. Na Angleškem so začeli ustanovljati posebne odbore, sestoeče iz producentov — industrijalcev, delavcev, konsumentov in trgovcev, ki so v navzočnosti državnih organov sporazumno določali cene. Zlasti glede cen premoga so dosegli ti odbori lepe uspehe. V Nemčiji so prešli od kuponskega sistema in obligatnega etiketiranja cen na organizacijo odborov za pregled cen, sestoečih iz strokovnjakov in predstaviteljev državne oblasti, ki so izrekli svojo sodbo za vsak posamni slučaj, če se je prizadeta stranka pritožila radi pretiranih cen. Glavno sredstvo za borbo proti druginji pa je bilo v obeh državah mnenje, ki so ga izražali strokovnjaki v tisku glede razmer v posamnih panogah industrije, glede denarnega trga, transportnih stroškov, stanja raznih trgovskih podjetij in drugih okoliščin, ki vplivajo na podražitev blaga in živili. Na ta način izraženo mnenje je imelo za posledico, da so se trgovci in producenti večinoma sporazumeli s konsumenti.

Fedor Ljubov: Kavarna „Pri dveh invalidih“.

Občinstvo v lokalih v Morski ulici, zlasti pa v kavarni »Pri dveh invalidih«, se je hitro menjavalo. Vsako uro nov prizor, šidje, ki so viseli na boljševiskih mogočih kakr krvosesti, ko je stopil v veljavo zakon proti verižništvu, ki je spravlil v ječo sto in sto tisoče. Častniki rdeče armade, ki jim je bilo v uteho, da so videli visoke dostojanstvenike carske armade v vlogi krčmarja, ki so s nametnimi očmi vabili žensko plemstvo Rusije k svoji mizi, da bi ga mogli prav od blizu zaničevati. In kako? Zaničevati in žaliti... to je prelepo rečeno. Da vam povem samo en primer, v kavarni »Pri dveh invalidih« v Morski ulici sem videl princezo, ki je skrila napitnico rdečega gardista vpricho vseh gostov napitnico v spolovila, dast o je bila usoda določila za razmnožitev ene najlepše inonitejših rodovin svete Rusije, če bi ne bilo revolucije... To pa še ni bilo nauhuje, kar sem videl... Toda dovolj o tem. Malo prej sem omenil dolgorukovo in naj vam tudi povem zakaj.

V kavarno »Pri dveh invalidih«, kjer so bile takšne grozovitosti na dnevnem redu je zahajal unikum. Ta unikum je bila petinsemdesetletna kneginja

Vera Aleksandrovna Kozlovskaja.

Rodbina Kozlovskih je bila ena najbogatjših v vsej Rusiji. Njena posestva na Donu so bila podobna malim kneževinam, kakor imenujemo običajno tako ogromne komplekse polja, travnikov in gozdov. Vera Aleksandrovna Kozlovskaja je bila pri Aleksandru II. družabnica vsemogočne Dolgorukove, o kateri pač veste, da jo je hotel car celo poročiti, in zato je dobivala pod starim režimom letno apanažo, ki je znašala približno dvojnjo plačo ministra pri Nikolaju II. Njen ded je določil to v oporoki.

Boljševiki so prišli na krmilo. Ljennin in Trockij sta nadomestila v vladi Kerenskoga in Miljukova. Ne le posestva na Donu so bila zaplenjena, ne, od apanaže niso dali stari niti kopjeke in vse njene prilhranke, njene dragocenosti in dragulje, ki jih je bila naložila v carski banki, je sovjetska vlada zaplenila.

V palači na Nevskem prospektu, ki ji jo je bila podarila Dolgorukova, so napravili boljševiki čitalnico za petrogradsko komunistično mladino. Njeno vilo v Staroj je uničil bogme ne slučajni požar. Skratka... konec pesmi je bil ta, da ni ostalo petinsemdesetlet-

ni kneginji... od sto in sto milijonov... nič.

V teh groznih časih so nam številke tako vseh. S statistiko smo se navadili operirati vedno le z masami, nikoli pa ne z individuali... in zato zoperstavljam v tej zvezi to ničlo nekončnim številkam. Zakaj videl sem starko... dokler ni grozni dogodek preokrenil njene usode, skoraj vsak dan v omenjeni kavarni.

Dekret o prepovedi verižništva še ni bil izdan. Tudi jaz sem skušal dobiti kak stranski zaslužek, in ker balalajka gospodi ni vedno zadostovala in so postavili v kavarni kdo ve v kateri palači zaplenjeni klavir, sem bil slučajno tako neizrečeno srečen, da sem mogel uveljaviti svojo umetnost in igrati gostom v kavarni »Pri dveh invalidih«, pri breznomem polkovniku in brezročnem generalu.

In tu sem je zahajala navadno tako ob pol petih popoldne, ko so ga imeli boljševiki in njihovi adjutanti iz trgovskih krogov že poštno pod kapo... kneginja Vera Aleksandrovna Kozlovskaja.

Svojejo rodu ni mogla tajiti. Imela je nekaj aristokratskega na sebi in spomnila je na barona v Gorkega »Nočnem zavetišču«, ki laja za žganje. Če bi hotel boljševike zelo počastiti, bi de-

jal, da jo je njena visoka starost štčitila pred grdobijami v popolnem nasprotju z mladimi princezami in kneginjami, ki so raznašale tu čaj in čokolado. Pa to brčkone ni bil pravi vzrok. Ne samo starost, nego še nekaj drugega je bilo, kar jo je varovalo, da se je ni nihče dotaknil.

Bilo je nekaj ostudnega. Iz njenega starega in razkrojenega telesa se je širila kuga. Vsi so videli to in zato se je ni nihče dotaknil.

Veste li, kaj imenuje medicinec »Corona veneris«? »Kožna bolezen na čelu, vsekako sifilitično, ki nastopi v drugem stadiju bolezni.«

»Docela točno. Ne pozabite, da je bil sifilis poleg lakote in uši ob času, ko je armada drvela domov, najstrašnejši bič, in tolpe, ki so navile na Petrograd, kjer so prve dni novembrske revolucije ropale in razbijale, so posilile v posteljah buržuaznih hiš in aristokratskih palač vse, kar jim je prišlo pod roko.

Imenovali so to maščevanje proletarijata.

Kozak ali Tataf. Kalmik, morebiti Kitajec, vrag ga vedi... se je na ta nekvalificiran način maščeval za stoletja nad staro kneginjo Vero Aleksandrovno Kozlovsko.

Bila je okužena in je nosila svojo strašno bolezen pred vsem svetom na čelu.

To jo je menda rešilo nadaljnih grozodejstev.

Opazil sem pač vaš začuden obraz, ki izraža vprašanje, kako so mogli trpeti to ostudno prikazen v kavarni »Pri dveh invalidih«.

Na to vam lahko odgovorimo samo to-le:

Bila je želja, ne, povele boljševikov. Vera Aleksandrovna je spadala k inventarju, kakor mlade kneginje in princeze, ki jih je čakala ista usoda. Ona je bila hodeča stigma zgnile aristokracije, ki smo jo morali imeti vedno pred očmi... tako je izjavil vpricho mene Vakaralovski, ljudski komisar, ki sem ga tudi videl nekoč v kavarni »Pri dveh invalidih«.

Morebiti se vam zdi to absurdno. Jaz pravim, da je to enostavno rusko in pojasnimo lahko najdete v uvodu, ki sem vam ga nudil pred spisom te zabavne istorije. Klavir je stal na podiju, sredi kavarne. Tako sem imel, ker sem igral vse na pamet in mi nikoli ni bilo treba gledati v note, največji razgled. Potuhnil sem se, kakor da sem zamisljen v svojo muziko in sem vse opazoval.

(Dalje prthodnjih.)

Zakaj uspeva Ljubljanski velesejem?

Kolo časa se je zavrtelo za čno kratko leto in zopet stojimo pred velesejmom, že pred IV., kateremu daje sijajno pokroviteljstvo Nj. Vel. kralja. Vsi smo vzradoščeni nad dejstvom, da bo na tako svečan način dano priznanje tudi naporu, katerega uveljavljajo v dobrobit države in v ponos naroda pridobitveni krogi Slovenije v zvezi z ustvarjajočo silo delovnega ljudstva na polju industrijskega razvoja, trgovinskega razvoja in splošnega gospodarskega udejstvovanja.

Ljubljanski velesejem, največje narodno-gospodarsko podjetje v naši državi, se ne razvija tako krasno samo zaradi velikopotezne propagande v svojo homogene pridobitve producentov in konzumentov, temveč tudi naravno trgovinsko središče mesta Ljubljane in najugodnejše prometne zveze z inozemstvom so važen faktor.

Najvažnejši faktor pa so razstavjalci sami, oziroma njihova solidnost in realnost, ki je zaslovela v kupčijskem svetu domače države in inozemstva. To dejstvo znatno pripomore k propagandi velesejske uprave. Od bližnjih do najoddaljenih krajev tuzemstva, kakor tudi iz inozemstva prihajajo mnogobrojni konzumenti in trgovci na velesejem — v solidno in realno Ljubljano.

In še eden odločilnih momentov igra veliko vlogo v razvoju ljubljanskih velesejmov — industrijski center. Znano je, da ima Slovenija relativno, kakor absolutno najbolj razvito industrijo, ki gravitira na naravno središče Ljubljano.

Prvotno zasnovana obrtna razstava v Ljubljani se je razvila v veliko organizacijo velesejma, ki je do danes najmodernejše urejeno podjetje te vrste v naši kraljevini. Še za večji razvoj te institucije pa jamči živo zanimanje, ki ga je letos začela kazati tudi naša mala obrt za velesejem in ki bo letos številno zastopana, kakor še nobeno leto doslej.

Da bo razstavilo letos nad 600 tvrdk, kaže bolj, kakor vsa druga dolga izvajanja napredek in važnost ljubljanskega velesejma, posebno se, če mislimo pri tem na veliko pomanjkanje gotovine, ko se vsaka tvrdka omeji le na najnujnejše izdatke. Napovedani poseti kupcev tudi ne bodo izostali in tako je pač že lahko dano zatrdilo, da bo letošnji velesejem uspel in se ne bo izkazal le kot okusno prirejena razstava industrijskih in obrtnih izdelkov, marveč kot časovno omejeno največje kupčijsko središče — v splošno zadovoljnost razstavilcev in kupcev.

—g Trgovski promet v Trstu. Z veliko radostjo beležijo italijanski listi dejstvo, da je trgovski promet v Trstu tekom letošnjega prvega polletja dosegel skoraj predvno višino. Leto 1913. je znašal po železniškem uvozu od januarja do konca junija 7.745.055, izvoz pa 6.317.28. letos znaša uvoz 6.485.805 izvoz pa 8.790.606. Uvoz po morju je znašal 1913. leta 11.800.579 izvoz pa 5.700.116; leta 1924. znaša uvoz 10.772.291, izvoz pa 5.250.421. Skupna svota za 1. 1913. znaša 31.563.037, za letos pa 31.299.123. To je v odstotkih 99,17. Ni dvoma, da so pospeševali

le ugoden promet preko Trsta razburkane razmere v Nemčiji in še ne urejene v Srednji Evropi, kako vrednost bo imel promet preko Trsta in njegovega pristanišča v bodočnosti, se pokaže takrat, kadar bodo v veljavi trgovinske pogodbe, tiče se tržaškega imperija, in se bodo te pogodbe izvajale.

—g Avtomobilni plašči 915x105 m/m znamke 1 The Nord British, 1 Treugolnik in 2 Pneusemperit se bodo prodali dne 16. avgusta tl. pri deželnem sodišču soba št. 68.

—g Angleško-nemška trgovina. V času od 9.—22. jul. je došlo v hamburško luko angleške blaga v vrednosti 753 milijonov zlatih mark; iz Nemčije se je izvozilo na Angleško blaga za 475 milijonov zlatih mark.

—g Podružnica za izvoz iz Sicilije V. Palermo se otvori podružnica italijansko-jugoslav. trgovske zbornice v Rimu, ki bo služila v glavnem za izvoz produktov iz Sicilije v našo državo.

—g Monopolski dohodki meseca aprila. Dohodkov od prodaje vseh monopolskih predmetov je bilo meseca aprila 1924 189.702.216,23 dinarjev, največ je dal tobak.

—g Morska sol. Od 12. junija do 15. jul. se je izvozilo z našega primorja 1.352 tisoč kg morske soli; od te je bilo 250.000 kg čiste bele soli.

—g Mednarodna konferenca finančnikov. Po inicijativi »zaščitne zveze« za kronsko vrednost, ki obstoji na Dunaju, se bo vršila tam v kratkem mednarodna konferenca, na katero bodo pozvani finančniki iz vseh prizadetih držav.

—g Razširjenje državne markarnice. Uprava monopolov namerava razširiti državno markarnico z odelki, v katerih se bo izdeloval naš denar. Naše papirne tovarne v Beogradu in Sušaku bi mogle dati poseben papir za novčanice, ali v to svrhu so potrebni novi stroji.

—g Zborovanje banatskih vinogradnikov. V Vršu se je vršilo te dni zborovanje vinogradnikov in vinskih trgovcev iz Banata. V južnem Banatu obsegajo vinarji okoli 14.000 ha zemlje. Producira se 67 tisoč hl vina. Letošnja trgatava bo za 30% slabša od lanske. Kvaliteta bo približno enaka lanski. Poplave in toča so napravile veliko škodo. Naproša se banatska trgovska zbornica, da se obrne do vlade za pomoč, da bi se omogočil večji izvoz vina. Nadalje se prosi, da bi vlada izposlovala pri češkoslovaški vladi, da se opusti uvoz, na tarifa na naše vino v češkoslovaško republiko.

—g Fordova tovarna na Poljskem. Fordova tvrdka namerava zgraditi na Poljskem svojo lastno tovarno, v kateri bo zaposlenih nad 1200 delavcev in bo mogla dati na trg na dan 100 avtomobilov. Cena bo od 420 do 450 dolarjev.

—g Skakanje cen žganja se opaža že dalje časa. Vzrok je slab letošnji pridelek sliv. V Srbiji se prodaja sedaj mehka slivovka 200 po 19 do 20 dinarjev, »mlekovača« 200 pa po 20 dinarjev.

—g Nova svilarna. V Gvegljeli se zgradi večja moderna svilarna. Zgradba z inštalacijo bo stala 12 milijonov dolarjev, sezida se ob obali Vardarja. Svila, ki se bo izdelovala v tovarni, bo dohajala od domačih gojiteljev sviloprepelj v Južni Srbiji. Te dni je bila v Gvegljeli komisija trgovskega ministarstva.

—g Insolvenca v Avstriji. Po uradni statistiki tekočega leta insolvenca v Avstriji 1336 napram 600 tekom celega lanskega leta in komaj 115 tekom leta 1922.

—g Dolgovi Zedinjenih držav. Dolgovi Zedinjenih držav znašajo 22.525.773.000 dolarjev, Zvezni dolg je tekom desetlet let narastel za 62%. K temu dolgovom treba pristeti še one posameznih držav in občin, tako da znaša ves dolg 32.786.175.000 dolarjev, t. i. 301.50 dolarjev na državljana. Vsaka družina plača za amortizacijo dolga 50 dolarjev na leto. Evropa dolguje Zedinjenim državam skromno svoto 11.800.010.245 dolarjev.

To in ono.

POVRNITEV EKSPEDICIJE NA MONT EVEREST.

Edini še živeči član ponesrečene ekspedicije na Mount Everest, polkovnik Norton, je priobčil v londonskih »Times« članek, v katerem se bavi z vprašanjem, če je sploh mogoče doseči vrh Everesta. Po bogatih izkušnjah neštevilnih težkoč, kakor tudi opazovanjih, ki sta jih napravila Mallory in Irvine, ponesrečena člana ekspedicije, prihaja polkovnik do zaključka, da bo vsekakor možno doseči vrh Mount Everesta.

Brez dvoma je, trdi polkovnik, da je Everest dosegljiv. Ekspedicija z Malloryjem in Irvinom je izpolnila marsikatero vrzeli topografske gorovja. Sedaj vemo na primer prav točno, da nosači lahko dosežejo višino 27.000 čevljev. Pri ponovitvi poskusa bo možno ta rekord izboljšati in z nosači doseči višino 27.300 čevljev. To pomeni toliko, da se bo možno utaboriti neposredno pod severovzhodnim pobočjem gorovja. S tem bo vsekakor postavljen nov temelj za dosego Everesta. Dalje smo ugotovili, da v tej višini človek še vedno dobro spi, delstvo, ki so ga prejšnji raziskovalci nedostojno pobijali, izkušnja je pokazala da so oksigenski aparati katerim se pripisuje velik pomen, samo nepotrebna obremenitev članov ekspedicije.

Naši računji o možnosti uspešne izvedbe podjetja so se v celem izkazali kot dobri. Samo težkoče zadnje partije za dosego vrha Everesta smo možno podcenjevali. Vrh Everesta, ki ima obliko piramide, se zdi lahko dosegljiv, vendar je pa lahko, usodepoln za turista. Sneg, ki pokriva vrh, je kakor prah in lahak ter ne nudi nikakvega oporišča za planinca. Baš nasprotno, pokriva zavravno neizmerno globoke prepeade in poveča s tem znatno nevarnost neudnega pada. Vsekakor zadnja partija ni izvedljiva v času, ko sneg pokriva vrh Everesta. Vrh bi se dal doseči samo meseca septembra, ko je sneg že deloma skopnel.

Temeljite pripravljene prihodnje ekspedicije bodo zahtevale mnogo točnosti in potrpljenja. Predvsem bo treba izdelati nov oksigenski aparat, cigar teža bo morala biti zelo majhna.

SVETOVNI KONGRES ČRNCEV.

V ogromni dvorani palače Carnegie v Newyoru se je vršil pred kratkim svetovni kongres črncev. Bil je to četrti kongres črncev celega sveta, ki ga je sklical Marko Garvey, predsednik »afriške republike«. Tridesetstoseč črncev te države, ki obstoji samo v fantaziji Garveya, se je odzvalo klicu črnega leaderja. Na kongresu so bila zastopana vsa plemena črncev počenši od zamorcev Severne Amerike, do plemen Afrike in Avstralije.

Skupščina je potekla zelo burno. Ko so bili vsi delegati zbrani, je na svečan način vkrakal v dvorano Garvey. Predsednik črncev, obdan od funkcionarjev zamorske države in članov črnega viteškega reda, se je vsedel na tron, ki je bil postavljen na tribuni, okoli katere je plapolala ogromna rdeča - črna - zelena zastava, nacionalni prapor črncev. Na obeh straneh tribune so stali vojaški v silikovitih uniformah in tvorili s sabljami v rokah špalir.

Uvodoma svojega govora je Garvey s ponosom poudarjal, da govori v imenu 400 milijonov črncev sveta. Ne namerava očitati belemu plemenu, tako je izjavil Garvey, njegov samoočelni umevni in naravni egoizem. Belo plemo istotako izključuje rumena in druga plemena od blagoslovov svoje kulture, kakor tudi odklanja skupnost s črnimi plemenj (?). V Evropi še vedno prevladuje mnenje, da predstavlja črnci inferijorno, že od narave manj obdarjeno

biče. Belokožci stoje na napačnem stališču, da namreč kavkaško plemo glede prirojene inteligence daleko nadkriljuje črnce. Črncem plemenu dosežaj ni bila dana možnost svobodnega razvija in neoviranega razmaha njegovih sil in talentov. Bodočnost bo pokazala drugo sliko.

»Pripravljeni smo,« je svečano izjavil Garvey, »da z vsemi na razpolago nam stojičimi sredstvi pripomoremo našemu trpečemu, zaničevanemu in neizmerno trpečemu ljudstvu ter mu priborimo na zemlji prostor, ki mu pripada. Apelliramo na vse človeštvo, da čuje klice 400 milijonov črncev na pomoč in da jih upošteva, predno ne bo prepozno.

O. S. Marden:

NAPISI NA POKOPALISČU NEUSPEHA.

(Prevedel dr. F. S.)

- 1.) Ni imel takta.
- 2.) Skrbil so ga ubile.
- 3.) Ni imel rezerv.
- 4.) Ni imel vztrajnosti.
- 5.) Ni bil zmoežen se odločiti.
- 6.) Bil je preobčutljiv.
- 7.) Ni bil v stanu reči: »Nea.«
- 8.) Imel je preveč sreče.
- 9.) Ni našel svojega mesta.
- 10.) Držal se je svojih predsodkov.
- 11.) Trohica uspeha ga je omamila.
- 12.) Zadržala ga je njegova sebičnost.
- 13.) Ni se mu posrežilo prebaviti svoje izobrazbe.
- 14.) Bil je preponosen, da bi bil vprašal.

- 15.) Ni imel v mislih svoje slabe strani.
- 16.) Vse je napravil samo za trenotek.
- 17.) Ni imel ognja, ki zažiga moč.
- 18.) Ni vžljubil svojega dela.
- 19.) Zašel je samo na en tir in ni mogel z njega.
- 20.) Bil je prodajalec, ki se ni brigal za mero.

- 21.) Ni se naučil rešiti se odpadkov.
- 22.) Zdrobila ga je lavina podrobnosti.
- 23.) Ni se naučil opravljati delo popolno.
- 24.) Ljubil je mir, ni ljubil boja.
- 25.) Bil je žrtve nasveta človeka, ki ga je slučajno srečal.
- 26.) Uničil je svojo razsodnost, ker ji ni zaupal.
- 27.) Svojega znanja ni znal spremeniti v moč.
- 28.) Ni bil sposoben sporazumeti se z drugimi.
- 29.) Vedel je mnogo, ni pa znal okoriti, sčati se s tem.
- 30.) Ni videl človeka na drugem koncu trgovskega posla.
- 31.) Ni znal uporabiti odločnosti name, sto vzgoje in drugih vezi.
- 32.) Ni bil človek prej, predno je postal pravnik, zdravnik, trgovec ali politik.

DESET ZAPOVEDI ZA SREČEN ZAKON.

Newyorški list »Liberty« je pozval svoje čitateljce, da navedejo 10 zapovedi srečnega zakona in je za najboljši odgovor došlo nagrado, ki jo je prejela gospa Ella May Wheeler. Zapovedi se glase:

1. Po zakonu se ne smeš slabše oblačiti nego popreje. Pomisli, da je lev sicer končan, da pa moraš odbržati svoj plen.
2. Pomisli, da sreča odvliči od dobrega zdravja, dobro zdravje pa je brez dobre prebave nemogoče. Skrbi torej za dobro kuho — to ne stane dosti več in kmalu boš uvidela, kako ti bo hvaležen.
3. Veseli se, če par dni ni zaposlen in ne porabi ga ta čas za hišna dela, temveč pregovori ga, da gre v letovišče. Če bo šel, se bo vrnil zdrav telesno in duševno in iz srca ti bo hvaležen.
4. Nikdar ne delaj zasmehljivih opazk o njegovih sorodnikih in znanih. Pomisli

vedno, kaj si ti njemu in tvoj ugled ne bo nikdar padel.

5. Ne razburjaj se, ako nosi kravato, ki tebi ne ugaja, ali če kadi cigaro, čije duh ti ne preneses. Pomisli, da ima najmanj toliko pravice do okusa kakor ti.

6. Sledi njegovemu entuzijazmu — tudi če velja kak lep ženski. Redke so žene, ki pripoznajo prednosti druge žene — ali ti moraš biti ta redka žena.

7. Če ti prinese domov malo darilce, ki ga ne moreš uporabiti, objemi ga in zahvali se mu s srčnim poljubom za sladko darilce.

8. Če se mu primeri kaj neprijetnega, kar se lahko zgodi, stori vse, da zadevo prekreneš v smešno. Marsikatero tragedija je izostala vsled dobre šale in dostokrat so predmeti, ki so lažji kakor zrak, uničili zakonsko srečo.

9. Ne vlači starih reči na dan. Pusti preteklost pokopano. Preprij je običajno pr. vi korak k ločitvi.

10. Vedno misli na besede duhovnika, ki vaju je poročil: »Ljubi, spoštuj ga žene, ki stopila v veljavo lani, je to vprašanje rešila tako, da sta civilna in cerkvena poroka enakovredni. Doslej se je sklepala civilna poroka samo v izjemnih slučajih. Lansko leto je bilo civilnih porok 4882, prejšnje leto 1922, dočim je število cerkvenih porok padlo od 23.91 na 20.726.

11. Tragika stira najetega zakona. Iz Bu dimpešte poročajo, da je v Debrečinu zapustila delavca Štefana Nagyja njegova žena, in sicer stira najetega. Ker jo je pretepa, val Nagy je bil radi tega, da mu je žena ušla, ves iz sebe, nekaj dni je pijančeval, potem se je obesil.

12. Maščevanje nad upniki. V Augsburgu sta se zastrupila te dni neki 30 letni mož in njegova 19 letna nevesta. Predno sta to storila sta priredila še veliko pojedino, nato sta pa vsta, kar sta imela v stanovanju, razbila in uničila in sicer iz maščevanja nad svojimi upniki.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Opokarniški stroji
za kompletno opremo za opokarstvo, tiskarske glavnice, tiskarske in letalske
Kamrolni stroji
Transportne in razkladalne naprave
za kovanje in razkladanje blaga
Zarjavi, škripti, vilji za rudnike
(Förderapparate)
Odvlaki riavega in kovinskega litja
vrste vrste
Opreme za steklarne
LUDWIG HINTERSCHWEIGER & CO.
MASCHINENFABRIK, EISENGIESEREI G.m.b.H.
LICHTENEGG, bei WELS, O.O.
št. 17.
Zastopnik za Slavsko, Koroško in Jugoslavijo:
AUGUST LECHNER, GRAZ
Mühlgasse 40, I. Stock

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš predobri, srčno ljubljani svak, stric, nečak in bratranec, gospod
Rafael Giontini
trgovec
včeraj ob pol 6. popoldne po kratkem, mučnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, mirno preminul.
Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, dne 10. avgusta 1924 ob pol 6. popoldne iz hiše žalosti, Valvazorjev trg 7, na pokopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 9. avgusta 1924. 5144
Mestni pogrebni zavod
Žalujoči ostali.

IV. JAX in SIN
Ljubljana, Gosposvetska 2.
Šivalni stroji
izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu Ustanovljena L. 1887
Vezanje povzaje brezplačno.
Posamezni deli kolov in šivalnih strojev.
10 letna garancija.
Pisalni stroji „ADLER“
Ceniki zastojni in franko.
Kolesa iz prvih tovarn:
Dürkopp, Styria, Waffenrad.
Začasno znižane cene.

Mestni gospodarski urad sprejme začasno več dobrih ZIDARJEV
Zglasiti se je med običajnimi uradnimi urami v pisarni:
Mestni trg št. 27,
v I. nadstropju.

Vila
enodružinska, 10 minut oddaljena od glavne pošte, obstoječa iz 8 sob, je takoj
na prodaj.
Stanovanje s 4 sobami na razpolago. Cena 430.000 dinarjev. Ponudbe pod »Lepi dom« 5132 na upravo Slov. Naroda. 5132
Prvo vrstna jugoslovanstva izdelovalnica slovenskih, nemških in harmonik 5017
pravega domačega izdelka, za katere jamčim 2 leti. Oglejte si **pa viljon „G“ št. 254** na velesejmu.
F. Kucler,
izdelovatelj harmonik — postaja **Drenov grič, p. Vrhnika.**
Naznanilo.
P. n. občinstvu naznanjam, da sem vsled stanovanjskih razmer moral opustiti **obrt v Zg. Šiški 24 in se naselil v Boh. Bistrici 117,** v hiši g. Godca. Obenem se zahvaljujem za storjeno mi naklonjenost in se v naprej še toplej priporočam.
Janko Rozman, krojač
Zg. Šiška 24. 5113
Edino prave »Goiser« čevlje in lovke čevlje dobite le v novo urejeni trgovini in delavnici
J. Brajer
Ljubljana 3396
Turjaški trg (Breg) 1.
Istotam se izdelujejo vseh vrst čevljev po meri in vse vrste tržnih čevljev. — **Trgovci popusti**
Cene solidno! Postržna točna

Potnika
Če le mogoče verzirana v stroki kemičnih produktov išče za skorajšnji vstop kemična tvornica v Celju. Želi se znanja foto stroke. Cenj. ponudbe pod »Spreten prodajalec 5087« — na upravo Slov. Naroda.
Velika zaloga klobukov in slamnikov se dobi pri Franc Cerar
družba z o. z., tovarna v Stobu, pošta Domžale
Prevezemajo se tudi stari klobuki in slamniki v popravilo pri Kovačevič in Tršan v Ljubljani, Prešernova ulica št. 5.
Sprejemanje v sredo.
Zaloga v Celju, Gosposka ul. 4
Hrastove 3553
in smrekove hlode
v dolžinah nad 3 metre in debelinah nad 30 cm
kupimo vsako množino najraje na progi Zidani most—Brežice. Ponudbe z navedbo cene, množine in kraja, kjer se hlodi lahko ogledajo, na:
And. Jakil, Krmelj (Dolenjsko)

Listije kože in drugo kožuho v **barva** v neprekosljivi dovršenosti
tovarna Jos. Reich
Poljanski nasip 4.
Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem **otvoril čevljarsko delavnico** v Ljubljani, Poljanska cesta 12 (nasproti gimnazije) in se tem potom piporočam za vsa v to stroko spadajoča dela. Izvršujem tudi gorske in lovške čevlje. 4588
Maksim Ježek, čevljarski mojster

Zahvala. 5148
Za povodom smrti našega nepozabnega sina in brata, gospoda
ing. Srečkota Biber
uradnika delavnice drž. železnice Maribor, rez. poročnika fregate mnogostransko izraženo nam sožalje, za poklonjeno krasno cvetje in vence ter za mnogoštevilno čašče spremljevanje na njegovi zadnji poti izrekamo tem potom vsem našo presrečno zahvalo.
V Ljubljani, dne 9. avgusta 1924.
Žalujoči ostali.

IMATE LI KURJA OČESA?
potem uporabljajte **„GLAVEN“**!
Ime »Glaven« je zakonito zavarovano!
»Glaven« je mast (torej nobena tekočina ali obliž), katere takoj po prvem mazanju **bolešine ublaži in po 6 dneh kurja očesa, žulje, trdo kožo itd. popolnoma in brez bolečin, s koreninami odstrani!**
Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah, a kjer bi tega ne bilo, se prosi, obrniti se naravnost na proizvođačelja:
Lekarna in kosmet, laboratorij Mr. M. Hrnjak,
Sisak (Hrvatsko). 5014

Franc Szantner
Ljubljana, Šelenburgova 1.

Trgovina vseh vrst čevljev za gospode, dame in otroke
Specialist za ortopedična in anatomska obuvala.

govore uprave... Placuje se vnaprej.

MALI OGLASI

Cena malih oglasov vsaka beseda 50 para. Najmanj pa Din 5-

Službe

Placilni natak... Narodna kavarna, Ljubljana, 5098

Placilni natak... Narodna kavarna, Ljubljana, 5098

Dobra pletilka... Slov. Narodca, 5128

Prodajalka... Ljubljana, 5124

Litkarice... Kolodvorska ulica št. 150, 5052

Gospodinja... Kolodvorska ulica št. 150, 5052

Zastonstva za... 4809

Traži se gazdarica... 5135

Deklica... 5138

Ščetarski mojster... 5090

Prefekti... 5052

Stanovanja... 4793

Opremljena soba... 5052

Ne bo mu žal!... 5142

Prodaj... 5434

Nemške doge... 5133

Pletilni stroj št. 13... 5129

Preproga... 5067

Kolo »Waffenrad«... 5103

Črn klavir... 5057

Prodaj kozo... 5089

Spalni divan... 5104

Mizo, divan... 5136

Steklena veranda... 5112

Kurim... 5094

Pozor! Pozor!... 5094

Potrebujemo... 4793

Stanovanja... 4793

Opremljena soba... 5052

Išče se stanovanje... 5114

Dopisovanje... 5114

Ženitna ponudba... 5114

Razno... 5131

Lokali... 4972

Delavnico... 5091

Trstje za strope... 5142

Zasebno učilišče... 5141

Parcela... 5116

Enonadstropna hiša... 41/T

Lepa hiša... 5123

Priloga... 5123

Prodaj se lepa nova hiša... 5055

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Prodaj se hiša... 5091

Gostilničarjem... 3592

Trboveljski... 272

Zaloga klavirjev... 5125

Družabnika... 5125

Izdelujem... 31/T

G. Flux... 5117

Znižane cene... 38/T

Bolni živci... 5117

Zdravi živci... 5117

20.000 skatljic... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Ernst Pasternack... 5117

Javna vzgojna zavoda v Ptuj... Dijaški dom... Mladika

Trgovski sotrudnik... Josseck & Oblack, Graz, Murgasse 9.

Krojači, pozor!... Arnošt Ney d. d.

Trgovci, delikatese, slaščičarji in lekarnarji!... Miho Domančič, Zagreb

„GLOBUS“... Fritz Schulz Jun. A. G. Leipzig

Kompanjon... 2 pisarniški sobi

Darujte za „Sokolski Tabor!“... Papir za dekoriranje... Slikarji, trgovci!

Kopalne obleke
in 30 T
hlače
v veliki izbiri
Modna trgovina
H. Kenda - Ljubljana

„FLORA“
tvornica umetnega cvetja
Virovitica.
Specijalni proizvodi vencev za grobove, mirte in kmečke nakite. 4537

Fotografski papir iz tovarne
KODAK LTD.
je
NEDOSEGLJIV
Generalno zastopstvo in skladišče za SHS
Iso Weiss, Zagreb, Palmotičeva ul. 66.

Novo otvoreno! Fiziološko Novo otvoreno!
ZDRAVILIŠČE MARIA TROST
Telefon 18-91. pri Grazu Tramvajska bližina.
Proti severu zavetna, solnčna lega docela brez megle in prahu. Vsi moderni zdravilni pripomočki, hidroterapije, medicinske in solne kopeli, elektroterapije, diatermija, zdravljenje z ležanjem, debeljenjem in dieto. — Prospekti na željo. 5097
Sef-zdravnik: **Dr. V. Steyskal.**

Najstarejša slovenska
plesarska in ličarska delavnica
Ivan Bricolj, Dunajska c. 19,
se priporoča. Izvršitev točna, cene zmerne. 2530

Teod. Korn, Ljubljana
Poljanska cesta št. 3.
Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacije vedovodov.
Naprava strelovodov. Kopalniške in kiselne naprave
Izdolovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škafle) za konzerve. 2530

Šentjanski premog
vseh vrst in vsake množine nudi po zmernih cenah in za promptno dobavo 3554
Prodajni urad šentjanskega premogovnika
AND. JAKIL, LJUBLJANA, Krekov trg št. 10.

Vi želite more!
More Vam je potrebno!
Zainteresirajte se za ugodno i jevtino boravišče, a to je
SELCE na gornjem Jadranu, Hotel Pension „ROKAN“,
koji Vam daje brezplačne upute.
2693 Direkcija.

Najboljša kolesa in šivalni stroji
za rodbinsko in obrtno rabo so edino
JOSIP PETELINCA znamke **GRITZNER**
in **Adler**
Ljubljana
ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

NOVO! **NOVO!**
NAJVEČJE ZANIMANJE
vlada za gradnjo večjih in manjših stanovanjskih hiš v sistemu
„SEIDEL“
Natančnejše podatke se dobi pri stavbnem podjetju **Jakob Accetto, sin ing. Viktor Accetto in drug,** Ljubljana Tabor 2. Lastni paviljon na sejmšču!
NOVO! 47 T **NOVO!**

Manufakturna trgovina
Marija Rogelj v Ljubljani
Sv. Petra cesta in Lingarjeva ulica
vljudno naznanja, da se je 1. avgusta preselila na
Sv. Petra cesto št. 26
nasproti hotela Tratnik. Za dosedanjo naklonjenost se zahvaljuje ter priporoča še za naprej. 4892
Blago dobro, cene nizke.

Parfume in kolinske vode
na teže znamke
„La Fleur de France“
priporoča
Parfumerija „Strmolli“
Ljubljana, Pod Trančo 1
5018

Naznanilo.
P. n. občinstvu mi je čast javiti, da mi je ministarstvo narod. zdravja podelilo koncesijo za obratovanje staroznane lekarne ge. vdove pokojnega **Mr. Vinka Prochazke.** Lekarno sem nanovo preuredil, izpopolnil in založil z najnovjšimi tu- in inozemskimi specijalnimi zdravili in se p. n. cenj. občinstvu in dosedanjim strankam najtopleje priporočam
Mr. Leon Bahovec,
lekarnar pri „Zlatem orlu“, Ljubljana, Jurčičev trg št. 2 (pri Cevljarskem mostu). 5118

5007
Posetite od 15.—25. avg.
IV. VZORNI VELESEJM
V LJUBLJANI
NAJUGODNEJŠA PRILIKA
za nakup vsakovrstne najbolje in najcenejše robe tu- in inozemstva.
Velesejmske legitimacije se prodajajo v denarnih zavodih vseh mest in dajejo pravo
na 50% znižano vožnjo
tudi na brzovlakih (razen S. O. E. in br. 3, 6).
PRIRODNE KRASOTE SLOVENIJE. STANOVANJA PRESKRBLJENA.
Dnevne vstopnice se dobe pri blagajni za ceno Din 10.—

tovarna nogavic in pletenin Ustanovljena
Stara M. FRANZL & SIN 1888
v Ljubljani, Privoz 10. Poštni predal 44.
40 T

Najnoveljši pat. izum. izvirna novost.
B. O. B. tvornica beton. blagajni
— d. d. Vukovar —
Brzojavke: Bob, Vukovar — Tel. int. 55
Proizvodnja in odprava vsakovrstnih blagajni iz jeklobetona Omar za dokumente, tresorah vrat itd. itd. v najlepši in najsolidnejši izdelavi.
Glavno zastopstvo in samoprodaja za celo Jugoslavijo: **Armin Goldstein,** agentura in komisijska trgovina Vukovar.
Zastopstvo in depot: **Matador, Zagreb** ulica št. 5. 29 T

4912
Breslavski sejem
od 7. do 9. septembra 1924
največji sejem za blago v vzhodni Evropi
Preskrbite si nujno potni list in sejmsko legitimacijo pri našem zastopniku:
Emil Frankl i drug, Zagreb, Mesnička 13.
Sejmski urad Breslau.

Športne in društvene znake
emajlirane in brez emajla v vseh kovinah izdeljuje najsolidnejše in najcenejše
Ljudovít Griesbach, tvornica zlatne i srebrne robe, Zagreb, Martičeva ulica 23. 48 T

W i e n
VII. dunajski mednarodni sejem
od 7. do 14. septembra 1924.
Najugodnejša prilika za nakup za vse stroke.
Najbogatejša izbira. Brezkonkurenčne cene.
Velik uspeh dunajskega pomladanskega sejma 1924: 100.000 nakupovalcev.
Velike godbene in gledališke slavnosti mesta Duusaja.
4786
Pojasnila:
Wienermesse, Wien VII,
kakor pri vseh častnourad. zastopstvih; v Ljubljani avstrijski konzulat, Turjaški trg 4, Josip Zidar.

Ročne ognjegasne brizgalne
EXPRESS
so najboljši in edini domači izdelek.
Preprečile so že več požarov.
4784
Zastopstvo:
VIKTOR BOHINEC LJUBLJANA
Dunajska cesta 21.

— KR. DVORSKI DOBAVLJAČ —
STOCK COGNAC MEDICINAL DD SLAV POŽEGA
STOCK
ČOKOLADA I BONBONI
COGNAC MEDICINAL
JAMAICA RUM
CHINA ČAJ
MARKA „STOCK“ JAMČI ZA NAJBOLJU KVALITATIVNO ROBU! 4870

LJUBLJANSKA POSOJILNICA
r. z. z. o. z.
v novourejenih prostorih
v Ljubljani
Mestni trg št. 6 Mestni trg št. 6
obrestuje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po
8%
Večje in stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi više po dogovoru.
Sprejema v inkaso fakture in cestlje terjatev.
Posojila daje le proti popolni varnosti na yknjižbo, proti poroštvu in proti zastavi.

ČEŠKA INDUSTRIJALNA IN GOSPODARSKA BANKA.
Telefon številka 104
Delniška glavica in rezerve cca 2698 Kč 290.000.000.—
Sprejema vloge na knjižice in račune ter provaja vse bančne in borzne transakcije kar najkulantneje.
podružnica v Ljubljani, Marijin trg št. 5.
Centrala v Pragi, na Přikopě 35.
67 podružnic v vseh večjih krajih Čehoslovaške republike.
Brzojavni nast.: Indusbanka
Hranilne vloge na knjižice in tekoči računi Kč 2.170.000.000.—